Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237, 4-0807
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 237. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 9-го ГРУДНЯ 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 9, 1954. No. 237. VOL. LXI.

МЕККАРТІ ЗАКИДАЄ АЙЗЕНГАВЕРОВІ СЛАБІСТЬ У ПОБОРЮВАННІ КОМУНІЗМУ

Вашингтон. — Сенатор Дж. Р. МекКарті зірвав із президентом і склав заяву, в якій по раз перший гостро виступив проти Айзенгавера, закидаючи йому „м'якість" у поборюванні комунізму в цій країні і закордоном. З Білого Дому спочатку відмовилися реагувати на цю заяву сенатора, але пізніше секретар през. Айзенгавера Джеймс С. Гаґерті заявив журналістам, що найкращою відповіддю на атаку сенатора МекКарті буде проголошення тих успіхів, які мав уряд президента Айзенгавера в поборюванні комунізму в цій країні і закордоном. На початку своєї заяви сенатор МекКарті подякував сенаторам Карлові Е. Мундтові, Чарлзові Е. Поттерові і Евереттові М. Дірксенові за те, що вони продовжують переслухання, на яких він, МекКарті, не може бути внаслідок пораненого ліктя. МекКарті заявив, що викриття комуністів в оборонних фабриках, які продукують таємну зброю, — це дуже важлива справа, бо від неї залежатиме життя синів американських матерів. „Праці нашої комісії були стримані майже десять місяців. Президент ЗДА взяв на себе обов'язок ґратулювати сенаторам Фландерсові і Воткінсові за те, що вони стримали нашу працю", — сказав сенатор МекКарті. „Були поважні розмови про те, щоб я перед Сенатом усправедливлювався за свою боротьбу проти комунізму. Але я гадаю, казав сенатор МекКарті, що я повинен просити вибачення перед американським народом тому, що я несвідомо його обманув. Під час виборчої кампанії я від узбережжя до узбережжя обіцяв американському народові, що коли він вибере уряд Айзенгавера, то той уряд поведе сильну боротьбу проти комуністів в урядових колах. Але, продовжував сенатор, я в цьому помилився. Я ствердив, що президент з одного боку ґратулює тим сенаторам, які не давали працювати слідчій комісії, а з другого боку закликає до терпеливости в відношенні до комуністичних хуліганів тоді, коли вони тортурами мучать американських громадян у військових одностроях. Хто знає азбуку комуністичної боротьби, той знає, що слабістю не можна звільнити ані одного американського вояка".

Сенатор Дж. Р. МекКарті

МекКарті звернувся до американських матерів і заявив, що кожний американський вояк, який носить однострій, несе з собою і всю потугу своєї нації, куди б він не зайшов у чужу країну. Про це повинні знати всі сенатори, які голосують за покликування до військової служби синів американських матерів. Заява сенатора МекКарті викликала велике враження в цілій країні, бо це по раз перший МекКарті публічно виступав проти голови своєї партії — президента Айзенгавера. Дехто гадає, що МекКарті думає закладати свою власну партію, бо він заявив, що „тепер" ще не думає виступати з Республіканської Партії. Звертають увагу й на те, що МекКарті сказав у своїй заяві, що „це, можливо, його тимчасовий лебединий спів як голови слідчої Комісії," з чого можна судити, що сенатор із Висконсіну не думає залишати політичного життя. Уряд опублікував статтистичні дані про те, як уряд президента Айзенгавера поборює комунізм у ЗДА. Досі засуджено 50 осіб, обвинувачено 49, 62 нові організації додано до листи підривних організацій, депортовано 129 осіб, ведеться слідство в справі депортації 410 осіб, не допущено до в'їзду до ЗДА 172 особи. На заяву МекКарті зареаґував голова Республіканського Крайового Комітету Лїонард В. Голл, який заявив, що МекКарті зробив велику помилку. Президент Айзенгавер почав боротьбу проти комунізму на кілька років раніше, поки сенатор МекКарті виголосив свою першу протикомуністичну промову. Сенатор Фландерс сказав, що „молодший сенатор із Висканcіну почав політичну війну." Сенатор Воткінс заявив, що остання атака МекКарті на Айзенгавера свідчить про те, що його справедливо осудив Сенат. Навіть ті сенатори, які голосували проти догани для МекКарті, заявляються проти його виступу проти Айзенгавера.

Голл проти Ботлерової критики Айзенгавера

Вашингтон. — Голова Республіканського Крайового Комітету відбув конференцію з головним дорадником президента Айзенгавера Шерманом Адамсом, після чого заявив журналістам, що демократи кинули до коша обіцянку співпрацювати з урядом президента Айзенгавера, бо нововибраний голова Демократичного Крайового Комітету, Пол. М. Ботлер, гостро й невірно скритикував президента. Ботлер заявив в Ню Орлінсі, Луїзіяна, що демократи не будуть квестіонувати „чесноти" президента Айзенгавера, але битимуть по „щораз більшій наявності того факту, що йому бракує здібности об'єднати країну та нею рядити". З цієї промови виходить, що демократи змінили тактику і виступають проти особи президента Айзенгавера, щоб зменшити його популярність, яка могла б бути небезпечна для демократів, коли б президент старався про свій перевибір в 1956 році. Голл сказав, що демократи нібито говорять про те, що вони будуть підтримувати уряд Айзенгавера, бо їхня партія дбає про добро всього народу, але Ботлер у своїй промові наявно показав, що демократам йде не про добро народу, а про те, щоб виграти найближчі вибори. Голл сказав, що майбутній демократичний спікер Палати Репрезентантів Сем Рейберн задалеко загнався у критиці президента, але пізніше відмовився від своїх слів. На думку Голла, Ботлер повинен бути настільки чесний і шляхетний, щоб признати Айзенгавера, разом із більшістю американського народу, за „найкраще кваліфіковану людину, яка тепер в цьому небезпечному часі, може вести націю". Гостро критикував Ботлера і республіканський сенатор із Ню Джерзі, Г. Александер Смит, який сказав, що американський нарід знає про здібності президента Айзенгавера, краще, ніж „якийсь Пол Ботлер".

Демократи критикують виборчі обіцянки республіканців

Вашингтон. — Демократи критикують виборчі обіцянки республіканців, які тепер неможливо здійснити. Зокрема, республіканці обіцяли не збільшувати державної заборгованости, а дбати про те, щоб державний бюджет був збалянсований. Секретар скарбу Джордж М. Гомфрі повідомив, що й на 1956 рік державний бюджет матиме трибільйоновий дефіцит. Демократичні сенатори Джан Дж. Спаркман і Пол Г. Даґлес заявили, що вони не можуть ганьбити республіканців за те, що їм не вдалося збалянсувати бюджету, але вони критикують їх за те, що під час виборів обіцяли те, що взагалі не можна здійснити. Сенатор Спаркман сказав, що республіканці були 1952 року або „занадто розгарячковані, або не хотіли говорити народові правди". Але республіканський сенатор Ралф Е. Фландерс, голова Конґресової Економічної Підкомісії, відповів демократам, що вони не мають права критикувати республіканський уряд, бо самі своїм голосуванням у Конґресі спричинилися до того, що урядові не вдалося збалянсувати федеральний бюджет.

Популярність Айзенгавера врятувала республіканців під час виборів

Вашингтон. — Бувший голова Демократичного Крайового Комітету Стіфен А. Мічелл заявив, що популярність президента Айзенгавера врятувала Республіканську партію від повної програної під час виборів 2 листопада. Перед самими виборами — сказав Мічелл — республіканці видвигнули гасло підтримувати уряд президента Айзенгавера, і це гасло допомогло республіканцям, — вони хоч програли, але потерпіли тільки незначні втрати в користь демократів. Мічелл підкреслив, що в дійсності перемога демократів є більша, як це видно з підрахунку голосів, які впали на обидві партії. Демократи в деяких стейтах, на думку Мічелла, мали найбільше голосів від 1930-их років. Мічелл вважає, що коли б тепер відбувалися вибори президента, то демократи мали б запевнену перемогу, бо мали б 316 голосів на президента, а республіканці тільки 112, і 64 голоси були б непевні.

● 26,000 залізничних кондукторів і машиністів приступили у вівторок 7 грудня до 48-годинного страйку у Франції на знак протесту проти упослідження старших віком залізничників і пенсіоністів. Так само залізничники в Англії загрозили страйком, якщо держава, яка перейняла на власність англійські залізниці за соціялістичного уряду, не піднесе платень і не поліпшить умовин праці залізничникам.

Внаслідок безробіття втрачено 30 більйонів долярів

Лос Анджелес. — Голова Конґресу Індустріяльних Організацій Волтер П. Рутер, промовляючи на конвенції цієї організації, заявив, що ЗДА втратили 30 більйонів долярів внаслідок того, що уряд не зумів подбати про повне затруднення. Рутер закликав уряд президента Айзенгавера припинити втрати національної економіки і почати заходами „нового розподілу" і „справедливого розподілу" добиватися повного затруднення, щоб осягнути повне використання національних ресурсів. Рутер сказав, що ті гроші, які видано на безробітних, дали б можливість збільшити виплату безробіття на 200 долярів і вибудувати пів мільйона нових мешкань та шпиталів із 250,000 ліжок. За ці гроші можна було б збільшити видатки на боротьбу проти комунізму, підвищуючи життєву стопу в тих країнах, де панує нужда. Рутер заявив, що він не дивиться на об'єднання КІО із АФП як на швидку автоматичну зліпку.

ФИЛАДЕЛФІЯ ЗАКІНЧИТЬ ЮВІЛЕЙНІ СВЯТКУВАННЯ УНС

Филаделфія, Па. — Українська громада Филаделфії закінчить у найближчу неділю, 12-го грудня, ювілейні святкування з нагоди 60-річчя Українського Народного Союзу. В рямках цих святкувань відбулась у першу черґу величава імпреза - фестиваль в Карнеґі Гол в Ню Йорку в травні ц. р., подібні великі імпрези відбулися теж у деяких інших більших українських громадах, зокрема в Дітройті, Клівленді, Шікаґо та ін., а цілий ряд менших громад влаштували ці імпрези відповідно до своїх спроможностей. До ювілейних імпрез можна б зарахувати і конвенцію УНС у Вашинґтоні, бо хоч вона належала до тих статутових імпрез, які відбуваються щочотири роки, але цим разом вона не тільки мала ювілейний характер, але була й одною з найбільших українських маніфестацій теж на користь української визвольної справи в цій країні. В імпрезі у Филаделфії, що відбудеться в залі Клюбу Горожан при 849 Н. Френклін стріт о год. 4-ій пополудні, виступлять місцеві артистичні сили. Святочну промову виголосить голова УНС п. Д. Галичин.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ПРИТРИМУЄ НЕПРАВНО ЩЕ ДАЛЬШИХ 4 ЛЕТУНІВ

Об'єднані Нації. — Комуністичний Китай притримує всупереч постановам договору про перемир'я ще дальших 4-ох американських летунів, крім отих 11-ох, що їх засуджено тепер там на довготермінову в'язницю, як „шпигунів", — подав до відома Об'єднаним Націям американський амбасадор Лодж, наводячи водночас поіменний список тих летунів. Самі китайські комуністи, сказав Лодж, призналися до цього під час останньої конференції в Женеві. Лодж відкинув закид, чому ЗДА й інші держави, що боролись в Кореї в імені ОН проти комуністичної аґресії, зголосили свою скаргу проти нарушення комуно-китайцями договору про перемир'я на терені Об'єднаних Націй, а не перед мішану військову комісію для пильнування перемир'я в Кореї. Лодж ствердив, що на 5-кратні запити, вистосовані до комуністів на терені згаданої військової комісії в Кореї щодо американських військовиків, які — за американськими відомостями були неправно придержані в Китаї — комуністи не дали ніякої відповіді. У резолюції 16-ти альянтських держав настало нарушення перемир'я в Кореї через неправне притримання летунів військ Об'єднаних Націй поза термін 25 вересня 1953 (останній день виміни полоненими) — не згадується імени комуністичного Китаю. Зроблено це під натиском головно Англії, яка твердить, що „гостра мова" не поможе, а радше пошкодить полоненим летунам. Тепер треба двох третин голосів в Генеральній Асамблеї, щоб ця справа негайно стала предметом її дебат.

Проєкт „співіснування" для поділених корейців і німців

Об'єднані Нації. — Болівія виготовила проєкт, що його думає запропонувати Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, як компромісову розв'язку теперішньої німецької і корейської проблем. За цим проєктом обидві поділені частини Кореї створили б „конфедерацію" із повною автономією обох частин всередині, суверенністю назовні і з спільним надпарляментом. Цей устрій взорувався би подекуди на устрої давньої Німеччини. Реалізація такого проєкту мала б довести, чи можливе у практиці „співіснування" комуністичного і демократичного режимів в одній сконфедерованій країні. Цей проєкт був би передискутований в Політичній Комісії Генеральної Асамблеї, де, зрештою, є вже 5 інших проєктів у відношенні до Кореї. Ні один з них не має за собою більшости Комісії. Проєкт Болівії, як зазначає преса, нереальний просто тому, що ані Південна Корея, ані Західня Німеччина не погодяться на петрифікацію поділу країни, і не признають комуністичного режиму в другій частині краю.

Повішено 6-ох змовників у Єгипті

Каїро. — З-поміж сімох присуджених на смерть змовників проти теперішнього режиму в Єгипті повішено 6-ох. Екзекуція відбулася на подвір'ї в'язниці в Каїро у вівторок 7 грудня вдосвіта і відбувалась з перервою по пів години для кожного засудженця. Першим був атентатчик на життя прем'єра Нассера, що стріляв у нього 26 жовтня ц. р. Всі вони були чільними членами Маґотетанського Братства, сильної релігійно-політичної партії, яка, мовляв, рішила вбити всіх членів Революційної Ради і всіх міністрів. Протести з Сирії і Іраку, організацій, близьких до цієї єгипетської організації, та телеграфічні просьби припинити екзекуцію — не мали успіху. Єгипетський уряд рішений вести дальші судові розправи прови арештованих членів цієї самої організації.

КАЛЕНДАР „СВОБОДИ" НА 1955-ий РІК — АТРАКЦІЯ НА КНИЖКОВОМУ РИНКУ

Уже вийшов з друку і розсилається Календар „Свободи" на 1955-ий рік, що буде без сумніву одною з більших атракцій на нашому книжковому ринку. Новий Календар „Свободи" відмінний від усіх дотеперішніх видань УНСоюзу не тільки своїм ще більшим від усіх дотеперішніх форматів, але головно своїм змістом, майже виключно мистецько-розваговим та загально-інформаційним. Усі дотеперішні календарні видання наших братських організацій та їх видавництв, — у тому й УНСоюзу та „Свободи" були замітні тим, що в них поміщувалось багато організаційного та пропаґандивного матеріялу. Новий Календар „Свободи" відступив від тієї традиції та крім самого календаря: місяців та українських і американських свят та українського історичного календаря, а дальше загальних інформацій про ЗДА і світ та порівняльних мір часу, ваги, довжини ітп., дає читачеві велику збірку коротких оповідань, фейлетонів, гуморесок, споминів і т. п. — Зміст нового Календаря „Свободи" говорить сам за себе та може послужити для календаря найкращою рекомендацією. Його можна поділити на такі частини: Календарну: місяці в році, американські Урядові свята, український історичний календар, пригадки на поодинокі місяці, що таке календар, роди календарів, поазбучний виказ слов'янських святих, загальні інформації і т. п. — Науково-інформаційна частина: Історія України в найкоротшому огляді, В. Дорошенко: Львів у діях України; А. Яковлів: Чигирин колись і тепер; В. Мудрий: Нагробник Івана Франка; о. Петро Понятишин: Спроба заснування українського банку в ЗДА; Л. Ясінчук: По золоте руно, і т. д. — Мистецько - розвагова частина: оповідання, спомини, фейлетони, гуморески та вірші таких авторів, як: Ікер, М. Понеділок, Лісовик („Як ми викінчили ген. Сверчевського?), М. Струтинська, Я. Гриневич, О. Решетило, І. Шуварська, А. Височенко, Ст. Женецький, А. Радванський, В. Лащенко, Я. Курдидик, Я. Вечер, О. Вишня, З. Дончук, О. Тарнавський, М. Гай, Л. Яцкевич, О. Генрі, Максим Булька та багато інших, в загальному майже 50 авторів. Є в календарі теж і деякі поради, напр. як лікувати чи захоронятись від отруйного плющу (пойзон айві), про гігієну молока, про харчування дітей і т. п. В календарі багато оригінальних ілюстрацій. Мистецька кольорова окладинка у виконанні мистця М. Бутовича. Не зважаючи на такий багатющий зміст, першоякісний папір та дуже дбайливе видання, ціну на Календар встановлено мінімальну, бо тільки один доляр, щоб у той спосіб його якнайбільше поширити та заохотити до читання українських книжок теж і тих, що від них уже відстають. Бо хто візьме цей Календар у руки, то він напевно його прочитає. Більшість тиражу Календаря розсилається поодиноким Відділам УНС і його можна набути у відділових секретарів. Можна теж замовляти безпосередньо в Адміністрації „Свободи", висилаючи замовлення та один доляр на адресу:

"SVOBODA", P. O. BOX 346,
Jersey City 3, N. J.

ЗДА ГОТОВІ ДО „НЕФОРМАЛЬНИХ РОЗМОВ" ІЗ СОВЄТАМИ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДОЛЛЕС ПОХВАЛИВ РОЗМОВУ БОЛЕНА З МАЛЕНКОВИМ. — ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР І НОВИЙ РУМУНСЬКИЙ ПОСОЛ ОБМІНЮЮТЬСЯ ПРИЯЗНИМИ ЗАЯВАМИ.

Вашингтон. — З'єдинені Держави не тільки не зірвуть дипломатичних взаємин з Совєтами, як цього домагався лідер дотеперішньої республіканської більшости в Сенаті Новленд, але радо привітали б поворот до нормальних „неформальних розмов" між західніми дипломатами й московськими урядовими чинниками — заявив державний секретар Дж. Ф. Доллес на пресовій конференції у Вашинґтоні у вівторок 7 грудня ц. р. Він зазначив, що такі інформаційні зв'язки були б „допоміжні і бажані. Далі, державний секретар висловився похвально про півгодинну розмову, що її мав на останньому прийнятті на Кремлі з нагоди роковин жовтневої революції американський амбасадор Болен із Маленковим. Такі розмови, мовляв, помагають підняти залізну занавісу, що існує на терені дипломатичних взаємин у совєтській столиці. „Очевидно, що це справа, яка може прийти тільки ступнево, повільно," — признав Доллес. „Такі розмови є неформальні, вони часто йдуть у Вашинґтоні з закордонними дипломатами, і думаю, що ми всі привітали б це, коли б таку атмосферу можна перенести також в московську ситуацію".

Коментуючи цю останню заяву державного секретаря, „Ню Йорк Таймс' у повідомленні свого вашинґтонського кореспондента стверджує, що та заява йшла цілком по лінії минулотижневої заяви президента Айзенгавера, що, мовляв, надії людськости лежать не у відважних жестах, але в поступі, хай навіть малими кроками, в напрямку ліквідації холодної війни та закріплення миру. Державний секретар підкреслив, що він сподівається, що ЗДА підтримають зусилля Англії і Франції щодо „поважних розмов на високому рівні" з совєтським урядом після ратифікування договору про озброєння Західньої Німеччини й привернення їй суверенности.

Цю примирливу заяву скріпив ще більше обмін приязними словами між президентом Айзенгавером і новопризначеним послом у Вашинґтоні від комуністичної Румунії Антоном Мойзеску. Цей останній висловив надію, що наступить „скріплення взаємин між нашими країнами", а президент Айзенгавер прийняв ті слова „з задоволенням".

Іден не хоче передчасно говорити з Москвою

Лондон. — У дебаті в англійському парляменті над престольною промовою, яку виголосила Єлисавета II (такі промови завжди йдуть на рахунок уряду, а не монарха), міністер закордонних справ Іден виступав в імені Черчила й ще раз з'ясував становище уряду до справи переговорів з Совєтським Союзом про об'єднання Німеччини й до інших важливих питань. Іден заявив, що було б „смертельною небезпекою" не перевести ратифікації Паризького договору про відбудову армії Західньої Німеччини і включення її в НАТО у можливо найшвидшому часі. Ратифікація цього договору буде історичним моментом, заявив Іден, бо тільки тоді можна буде сказати, що „ми — цілковито об'єднані й сильні". З цим моментом прийде найкращий час на розмови з Москвою, які мусять бути підготовані так, щоб дати позитивний вислід. Тим часом дипломатичним шляхом ідуть вже переговори про договір у справі роззброєння і Іден вважає, що ці переговори будуть успішні. Після його промови висловлено довір'я урядові 300 голосами проти 267, себто більшістю 33-ох голосів.

Юґославія не зрадить своїх західніх союзників

Об'єднані Нації. — Пожвавлення торговельних взаємин між Юґославією і Совєтським Союзом ,яке може прийти внаслідок покращання совєтсько-юґославських відносин, не відіб'ється неґативно на стосунках Юґославії з західнім світом — заявив юґославський амбасадор при уряді ЗДА, д-р Лев Матес, що є одночасно репрезентантом цієї держави в Об'єднаних Націях. Промовляючи на обіді, що його влаштували журналісти, акредитовані при ОН, Матес з'ясував „невтральну" позицію, яку займає Юґославія. Він ствердив, що виступ Юґославії проти Комінформу був не „сваркою в родині", а реакцією на атаку на державну суверенність Юґославії. Юґославія, мовляв, тямить, що в найтрудніших для неї днях Захід прийшов їй з фінансовою і моральною допомогою і не забуде цього. Юґославія втримує найкращі взаємини з Туреччиною, Грецією, З'єдиненими Державами і Англією і ці взаємини не будуть ні трішки послаблені на користь взаємин із Совєтами, — твердив юґославський представник.

В АМЕРИЦІ

● З Ніяґара Фоллс повідомляють, що ще частина скелі по канадійському боці відірвалася і впала в безодню водоспаду. Вагу цієї скали обчисляють на 2,800 тонн. 27 липня цього року в водоспад упали 185,000 тонн скелі.

● В Канаді в Вуд Боффало Нешенел Парку живуть коло 15,000 бізонів. Цього року мисливці застрелили коло 500 штук цих тварин і на Різдво їстимуть смачну печеню. Кожного року мисливці забивають коло 500 штук цих тварин, щоб вони занадто не розмножувались.

● Ґватемальський президент Карлос Кастілльо Армас зредукував державний бюджет на чотири мільйони долярів. Прокомуністичний президент Арбенц затвердив був бюджет у висоті 70 мільйонів долярів.

● Професор д-р Алберт Айнштайн вислав своєму приятелеві д-рові Альбертові Швайцерові для шпиталю у Французькій Підрівниковій Африці ліків на 500 долярів.

● Нюйоркський кардинал Френсіс Спеллман вже четвертий раз від'їжджає на Далекий Схід, щоб там з американськими вояками відсвяткувати Різдвяні Свята. Кардинал Спеллман відвідає американських вояків на Алясці, в Японії, Кореї, Окінаві, Формозі, Гонґ Конґу, Манілі і Гонолюлю. Поза Ню Йорком він буде 28 днів.

● Нововибраний голова Демократичного Крайового Комітету, Пол М. Ботлер від'їхав до Кензас Сиտі, де має побачитися з бувшим президентом Геррі Труманом. Труман був проти того, що б наголову комітету вибирали Ботлера. Тепер Ботлер хоче знайти спільну мову з своїм політичним противником.

● Панамський уряд хоче видати поштові марки з портретами всіх дотеперішніх пап, — 259 різних поштових марок. Видання цих марок потриває кілька років. В першу черґу видадуть марки з портретами пап, що мали ім'я Пій.

● В останньому тижні зменшилося число автомобільних катастроф і смертних випадків внаслідок необережної їзди. Смертних випадків було 11, а в цьому самому тижні минулого року — 28; катастроф — 554, а в 1953 році — 781. Це все відноситься тільки до Ню Йорку...

В СВІТІ

● Андрю МекКензі, канадійський летун, який два роки перевів був в полоні в комуністичному Китаї і, втративши 20 фунтів ваги, несподівано опинився на волі, не має сили їхати до Канади, де чекає на нього дружина і 4 дітей. Він вигрівається в Гонґ Конґу на сонці, спить і їсть. Відмовляється говорити щонебудь про свої переживання в Китаї, обмежившись до заяви, що так само не знає, чому його звільнили, як не знав, чому його затримали, не звільнивши з іншими полоненими.

● На Трінідаді, британському колоніяльному острові від понеділка до вівтірка 7 грудня ц. р. Астрономічні сейсмографи в метеорологічних стаціях занотували коло 100 струсів. Але населення острова відчуло струси тільки 7 разів. Досі згинула одна дитина і кілька осіб ранено.

● Сімон де Бовуар, звеличниця філософсько-літературного руху екзистенціоналізму у Франції, дістала нагороду Академії Гонкурів — одну з найславніших літературних нагород у світі — за повість „Мандарини". Членом цієї Академії вибрано письменника Жана Джіоно на місце померлої в серпні ц. р. письменниці Колетт. Паризькі журналісти назвали найкращою книжкою у цьому році повість 40-річного лікаря Жана Реверзі „Перехід" — про французького переселенця, що вертається на батьківщину, заражений в колоніях смертельною недугою.

● Хорватський кардинал Степінач, в'язнений сербами за режиму Тіта й тепер конфінований в своєму рідному селі біля Загребу, важко хворіє на недокрів'я. Німецький професор Гайльмаєр приїхав лікувати його радіоактивним насвітлюванням.

● В Альбанії, яка не пішла за прикладом Тіта, а залишилась вірна диктатові Москви, відбудеться 10 березня 1955 року комедія виборів уряду на одиноку листу „демократичного", себто комуністичного, фронту.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„БІЖУЧІ СПРАВИ"

Місяць грудень — це місяць загальних зборів наших товариств і організацій, місяць підсумків проведеної впродовж року праці та рівночасно місяць плянувань праці на майбутнє. В усіх програмах зборів на порядку нарад також і „біжучі справи", які ставиться, звичайно, під кінець нарад і на які дуже часто не вистачає вже ані часу, ані терпеливости та охоти. Тим часом ці „біжучі справи" не менш важливі, як звіти з дотеперішньої праці та вибір нової управи.

Між організаціями, що відбувають у грудні свої річні збори, будуть також і численні відділи Українського Народного Союзу, і на їхні „біжучі справи" хочеться насамперед звернути увагу, бо від цих справ відділів УНС залежить великою мірою життя та розвиток всієї нашої спільноти.

Які ж „біжучі справи" мають на своїм порядку дня відділи УНСоюзу?

Передусім треба ствердити факт, що хоч ювілейний рік Українського Народного Союзу вже добігає кінця, що хоч цього року влаштовано кілька направду величавих ювілейних імпрез у більших наших громадах і хоч цього року відбулася одна з найбільш успішних в історії УНСоюзу конвенцій, все ж таки першого і головного завдання в цьому ювілейному році не виконано. Цим завданням було збільшення кількости членства УНС до 75,000, і в цьому відношенні як відділи УНС, так і поодинокі його члени найбільше недописали. З останнього звіту головного секретаря виходить, що з кінцем жовтня ц. р. УНСоюз мав все ще тільки 70,415 членів. Цей факт не дає жадному з відділів УНС права прийти на річні збори і з чистою совістю заявити, що він виконав свій обов'язок. Тому то організація нових членів мусить бути першою між „біжучими справами", і не тільки на те, щоб ствердити сумний факт організаційного неуспіху, але щоб винести тверду постанову та обговорити всі можливості й засоби для поліпшення цього стану.

До постійних „біжучих справ" належить теж громадська активність кожного з відділів та громадські обов'язки кожного з членів. Найактивніша участь відділу і його членів в усіх корисних почина громади є одною з найкращих традицій УНСоюзу і його членства. При цьому треба в першу чергу перевірити, чи відділ вислав свій Національний Датток до Народного Фонду УККомітету та свою вкладку до ЗУАДКомітету. Якщо цього не зроблено, треба виконати це негайно. Треба теж заохотити, щоб це зробили індивідуально і всі члени відділу.

До також дуже актуальних „біжучих справ" кожного відділу належить ще багато інших обов'язків, у першу чергу віднесо своєї організації. Для прикладу:

Відомо, що це попередня конвенція УНСоюзу, яка відбулася в Клівленді 1950-го року, винесла постанову, що кожний дорослий член УНСоюзу повинен одноразово пожертвувати бодай одного доляра на „Союзівку". За виконання цього обов'язку відповідальні відділи. А проте, хоч від того часу минає вже четвертий рік, цього обов'язку не виконала навіть половина відділів і їх членів. Як довго цей обов'язок не буде виконаний, так довго він є „біжучою справою", яку треба пригадувати та розглядати на кожних зборах, тим більше річних.

Подібно мається справа і з ухвалою останньої конвенції про добровільну доплату до передплати на „Свободу" та пресового фонду на новий дитячий журнал „Веселка". Правда, кампанія в цій справі ведеться впродовж жовтня, але це ще не значить, що хто не вислав своєї пожертви на „Веселку" в жовтні, то він уже звільнений від того обов'язку. В жовтні про це тільки багато писалось, але кампанія практично ведеться аж до того часу, поки кожний член не виконає цієї своєї повинности. Досі цього не зробила ще навіть одна четверта частина дорослих членів і тільки дуже мало відділів. Отже й це належить не тільки до біжучих, але й до дуже пекучих справ, що повинні бути полагоджені на річних зборах.

Таких і подібних „біжучих справ" можна наводити багато більше. Крім них кожний відділ має ще й свої окремі проблеми, і вони теж повинні бути розглянені та полагоджені. Було б побажано, щоб кожний відділ мав у себе спеціяльного „пресового референта" або щоб цю функцію перебрав один з урядників відділу, який своєчасно приготовить і надішле до свого органу, до „Свободи", короткий звіт-репортаж про відбуті збори та про полагоджені на них справи. Це заохотить до праці інших, а полагоджені й виконані „біжучі справи" будуть свідоцтвом живучости і свідомости нашої великої і славної організації.

ЗАБЕЗПЕКА ПРОТИ ДЕПРЕСІЇ

У наступному, 1955 році, додаткові виплати на старечі пенсії зростуть на більйон долярів, а вже в поточнім році старечі пенсії, виплачувані на підставі умов із забезпеченеченими товариствами, і виплати з суспільного забезпечення, досягли висоти чотирьох більйонів. Коли додати до цього приватні пенсійні системи федерального, стейтових і муніципальних урядів, далі виплати на випадок безробіття і допомогу з публічних місцевих фондів для убогих осіб — то всі ці виплати становитимуть вже в найближчому році круглу суму двадцять більйонів долярів.

Оці цифри призбирав журнал „Юнайтед Стейтс Нюз енд Ворлд Ріпорт", щоб довести, що теперішня Америка — це не та країна, що була до великої кризи-депресії 1928-29 і наступних років, але держава із забезпеченням добробуту майже кожної людини за наперед передбаченим пляном.

Вже поточний, 1954 рік, як рік часткової депресії, виявив, що недостача заробітків не мусить призводити людей до нужди. Найважливіший зарадчий спосіб проти цього — федеральна система забезпечення на випадок безробіття, бо з фонду для безробітних виплачено в поточному році цілий більйон долярів — більше, ніж у минулому році. Крім того, багато осіб перейшли на старечу пенсію, одержавши разом на 600 мільйонів долярів більше, ніж минулого року. Крім цього, допомога для осіб, що попали в нужду, зросла на 70 мільйонів долярів.

Коли пригадати собі часи до введення суспільного забезпечення з усіми його розгалуженнями, то до 1929 р. діставали старечу пенсію тільки федеральні урядовці й працівники, а загальна сума такої пенсії не перевищувала одного відсотка всього особистого прибутку. У поточному році виплата старечих пенсій перевищує на п'ять відсотків загальну суму всіх особистих прибутків так, що сума старечих пенсій досягла висоти 3.6 більйонів, а в наступному році зросте ще на 1.1 більйона долярів.

Важливу рубрику в пенсійних виплатах становлять старечі пенсії і допомога для воєнних ветеранів, які досягли висоти 4,3 більйона. До цього треба дорахувати виплати для безробітних висотою 2,2 більйона і інші допомоги висотою 400 мільйонів, — все це з державних фондів.

Коли згадувати про такі велетенські суми, витрачувані з урядових фондів, то мимоволі виринає питання: чи така система не призведе до банкрутства федерального скарбу, а з ним і до руїни державних фінансів. Тому важливо пізнати джерела прибутків, з яких уряд виплачує пенсії, забезпечення на випадок безробіття й евентуальні допомоги на час небідности.

Отже фонди на такі виплати походять тільки в малій частині з податків, і то тільки в формі тимчасової позички, а в засаді головний фонд складається з доплат від самих робітників і доплат підприємців, що затрудняють робітників. Навіть старечі пенсії федеральних, стейтових і міських робітників та працівників складаються з доплат, що їх стягає сам уряд від затруднених насмців, а виплачує тоді, коли насмці, на підставі наперед передбаченого пляну, залишають працю і переходять у стан спочинку. Тому банкрутства уряду через те, що він виплачує чи то пенсії, чи допомогу для безробітних, нема потреби боятися.

Крім того, якщо б прийшла велика криза, тоді ці велетенські фонди допоможуть цілій країні не тільки злагодити кризу, але навіть запобігти їй. Якщо річно можна буде кинути на ринок праці й продукції передбачених двадцять більйонів долярів, то це саме спричиниться до стабілізації праці, бо уряд буде заохочувати старих людей переходити на пенсію, щоб звільнити місце для молодших, працездатних робітників. Затруднені робітники, будуть у свою чергу вплачувати свої пайки до пенсійного та до інших фондів суспільного забезпечення, а ті ж фонди становлять звичайно велику резерву й тому їх можна вживати на різнородні публічні проєкти, при яких багато осіб може дістати постійну працю.

Окрему рубрику становлять фонди, з яких виплачується фармерам підмогу на випадок лихого врожаю або надпродукції. Ці фонди — це теж частина пляну для скріплення суспільного добробуту. Виплачуючи допомогу фармерам на випадок надпродукції чи замалої ціни на їхні продукти, уряд забирає надвишку продуктів і зберігає їх у своїх магазинах. В разі заробітної кризи, такі припаси становлять резерву для людей, що попали в справжню нужду.

На випадок, якби прийшла депресія такого характеру, як у 1930-их роках, — всі згадані засоби стануть у пригоді упроджуж якогось часу. Тоді також буде нагода придумати якісь нові способи, щоб зарадити лихові, подібно, як це було за часів „Адміністрації Поступу в Роботах", одначе з використанням минулого досвіду.

В ОБОРОНІ ПРАВДИ ПРО УКРАЇНУ

Читаючи в нашій пресі не рідкі згадки про те, що американські сенатори, конгресмени та інші державні мужі беруть участь в українських імпрезах, виголошують дуже прихильні для українського народу та його визвольної справи промови, здається не одному, що українська визвольна справа вже здобула собі признання всюди, а навіть і там де „роблять політику".

Та зовсім інше враження про ту справу винесе цей, хто постарається приглянутися ближче тій справі.

Вже другий рік працюю при денверському університеті і часто маю нагоду говорити зі студентами, але досі не зустрів такого, щоб знав про Україну, як про націю. Для всіх них Україна — це частина Росії, Польщі чи навіть Чехії. Спочатку я не міг збагнути, в чому полягає їхнє незнання про Україну, враховуючи це, що наші суспільно-громадські установи вложили вже не мало зусиль для висвітлення правди про Україну. Є вже кілька повних видань про Україну англійською мовою, більшість з яких находяться тут, в університетській бібліотеці. Вже й наша денверська Українська Громада брала кілька разів участь в імпрезах міжнародних танків, улаштовуваних Сошел Сайєнс, фундацією, що існує при університеті. Всі ті імпрези відбувалися в залі студентської унії. Один раз хор нашої громади виступав в тій же унії. Заходом голови Укр. Громади зроблено при університетській бібліотеці маленьку, але зі смаком упорядковану виставку українських народних вишивок та різьблених речей.

Якось недавно я зайшов до університетської книгарні, де продаються для студентів книжки, підручники та інше шкільне приладдя. Там побачив я кільканадцять примірників підручника історії Росії "An Outline-History of Russia" by Kirchner, а також кілька примірників „кишенькової" книжки "Russia — its past and present" by Bernard Pares. Тому, що в змісті тих обох книжок я знайшов назву Україна, я заінтересувався ними і перечитав, після чого зрозумів незнання студентів української справи. Підручник Кірчнера поручається для високошкільної молоді як один з найкращих, а цей „пакет бук", хоч не є підручником історії, але того роду книжками тут користуються студенти, як лектурою, досить широко. Автор англієць, що помер в 1949 р., бувший професор російської мови та історії в університетах Ліверпулю і Лондону. За царату був у Росії воєнним кореспондентом, подорожував по Росії перед і по революції, говорив багато разів особисто з царськими, а потім з комуністичними вельможами, написав більше праць про Росію і пише цікаво. Обидві книжки мають спільне те, що їхні автори уважають Україну частиною Росії. Ще підручник Кірчнера написаний так, що критичний читач вичує, що Україна це не Росія, хоч він легко затушовує різницю між Україною а Росією. Потрібно тільки зробити (як тут в багатьох книжках я зустрічав) олівцем коротку але мудру заввагу, чи списати ті завваги на картці і докле́їти, чи вложити ту картку до книжки, звертаючи увагу читача на відповідні місця в книжці і покликуючись на правдиві історичні факти з поданої літератури. І тоді читач зрозуміє правдиву ролю України в минувшині. Вищість української культури з Києвом, як центром, автор сам в кількох місцях признає, як також і те, що український народ призначаєсь мав біль до культурного життя, ніж росіяни, і завжди ставив спротив проти кріпацтва не так як росіяни, що з того кріпацтва ніколи не вийшли. Більш шкідливою книжкою для української визвольної справи є книжка Б. Паріса. Цей цілково затаює і тут ще навіть критичний читач мг би вчепитися. Автор не признає права на волю не тільки українцям, але більшим народам, між ними балтійським народам, білорусам, а про поляків висловлюється з великим цинізмом. Після його думки, Европа — це Росія та Англія.

Коротко кажучи, обидві згадані книжки роблять українському народові кривду і шкоду, бо по високих школах виховуються ті, що завтра керуватимуть політикою і міжнародні справи будуть судити знанням, яке набули по тих школах. "Russia — its past and present" видається вже десятий раз, а треба ствердити, що та політична агітка приносить шкоду не тільки Україні, але також і самій Америці, бо там неправдиво висвітлюється комуністичну систему, яка нібито в Росії створена з нічого щось.

Про п'ятирічки, голод і терор, автор згадує так делікатно, наче оправдуючи, що це було потрібне в імені чогось великого. Автор був в 1935 р. в Росії і там бачив добробут. Вулиці по містах вкриті автами, склепи повні товарів, а школи совєтські то хіба могли б бути тільки взірцем для шкіл в цілому світі. Росіяни з-поміж усіх народів у світі найбільше люблять англійців та американців — виходить з того „твору".

Сама обкладинка книжки дуже пропагандивна; на тлі модерної фабрики стоїть гарно одіті молодий робітник, зі слюсарським ключем в руці, біля нього здорова, молода робітниця, а дальше воякх у шоломі, в прекрасному плащі, гарних чобітках і білих рукавицях. А там, за поодертою карткою історії, згорблений орач ори дерев'яним плугом ниву.

Твердження, що таке відношення Заходу до України та її самостійности полягає тільки в недостатньому інформуванні того Заходу про Україну, не може бути оправдане. Ми бачимо, що, коли тому Заходові щось потрібне, то він знає в найменших подробицях про відносини кожись закутини на другому кінці світу, а про український 40-мільйоновий нарід, оборонця Европи перед дикими ордами, з його славним минулим, чомусь той Захід не знає.

Ще один дуже маркантний приклад: Велика кількість українців, втікаючи перед московським Джінґіс Ханом в 1944 р., переїздили через Чехію і Словаччину та мали нагоду пізнати ту велику симпатію тих народів до червоних москалів. Але нині в американській пресі можна подибати більше інформацій про „резистанс" тих народів, якому віддається більше місця, чим геройчній боротьбі і лицарським подвигам УПА. Як в 1946 р. цілий відділ УПА перейшов на Захід, щоб, як Христос невірного Тому, переконати цей Захід про невпинну боротьбу українського народу проти московського окупанта, то й той чомусь той Захід майже мовчав. Нині роблять багато шуму, як на Захід перелетить якийсь польський комсомолець чи довголітній московський енкаведист, якого до втечі могли спонукати всілякі підозрілі причини.

На підставі повищого можна твердити, що непоінформованість Заходу в українській проблемі має свій корінь не так у самій непоінформованості, як радше в політиці, на думку Заходу, вигідній для нього.

К. Крупський

РОСТЕ АРМІЯ ЕСПАНІЇ

Поставлення на ноги 500 тисяч західньо-німецьких вояків викликує від років подразнення в цілому міжнародньому світі, а в цих останніх місяцях перед ратифікацією договору про їх озброєння Москва біситься і мобілізує всі підпілля й сили, щоб до цього не допустити. Тим часом, тихо, непомітно, без найменшого шуму постає у північно-західньому куті Европи одинакова військова сила, вичарована при допомозі 200-мільйонової американської допомоги. Західнім німцям дозволено на 12 дивізій, — правда, більших числом і вогневою спроможністю, як еспанські. Але ж Еспанія саме тепер реорганізує свою армію, фльоту й летунство, починаючи від організації 22-ох змоторизованих піших дивізій.

400,000 вояків і старшин мають становити суходільну армію в чинній службі, а 1,800,-000 в резерві. Очевидно, ця армія буде вивінована танками, артилерією і зв'язковокомунікаційними частинами та наймодернішим устаткуванням. Паралельно йде швидкою ходою вишколювання 40.000 летунів, які вміли б орудувати американськими „Сейбр-джетами". Доповновала б ті збройні сили мала, але модерна, швидка й ґрізна фльота, здатна боронити берегів Еспанії.

13 місяців тому підписано американсько-еспанський договір взаємної допомоги і негайно почалася праця над будовою одержаних на підставі того договору морських і летунських баз ЗДА на території і водах Еспанії. Великі роботи над будовою нових і розбудовою старих шляхів і портів, будова бараків, мешкальних домів і всіх догідностей для стаціонованого там американського війська, — дають могутній поштовх еспанській економіці, яка в свою чергу вможливлює урядові побільшити військовий бюджет. Таким чином американці дають Еспанії поміч подвійно: безпосередніми доставами й грішми та посередньо, покращуючи еспанські фінанси.

Еспанії були завжди першорядними вояками, але їх армія стояла своїм озброєнням і технічним вивінуванням на рівні часів останньої еспанської революції, з рр. 1936-39, себто — була вже зовсім „архаїчна". Так, напр., в летунстві вживалося ні-Кессідї, мецьких „Юнкерсів" з 1936 року, невідома була модерна ані протитанкова, ані протилетунська зброя, зовсім невідома радарна служба. Американські військовики, що перейняли на себе місію зреорганізувати, себто „усучаснити" еспанську армію, стали на становище, що спершу треба перевести вишкіл, а потім привезти зброю, якою вояки вміли б уже орудувати. Таким чином першою доставою для еспанців був тузінь турбо-моторових літаків для вишкільних цілей, для вишколення кадру пілотів, що в свою чергу перейняли б вишкіл маси еспанських летунів. Те саме застосовано щодо танкової зброї: привезено 40 танків Патона, які були сейсасцію для еспанської вулиці. 90-міліметрові протилетунські гармати, новий тип ручних скорострілів, вогнеметач, протитанкова зброя із „базуками", вогнеконтрольні апарати і різні радарові споруди, — всього на кало 60 мільйонів долярів, а все це змінює до невпізнання обличчя армії. За рештутку 160 мільйонів прийдуть пізніше.

На чолі американської військової допомідної місії стоїть в Еспанії генерал Бернес, колишній шеф американської армійської військової колегії. Він стоїть на становищі, що місією американців не є готовитися до оборони Піренейського острова на випадок совєтського походу на захід, але приготовити еспанців, щоб вони самі його боронили. У зв'язку з цим виринає питання, яку ролю гратиме еспанська армія, поруч будучої західньо-німецької найсильнішої збройна сила на Заході, коли прийде до війни з Совєтами? Еспанія не є членом Атлантійського пакту і вправді ЗДА переламали мур ізоляції, що оточував Еспанію, проте і тепер в Англії і Франції виникла б справжня буря, коли б виринуло питання про прийняття Еспанії до НАТО. Ото ж невідомо, чи еспанські збройні сили візьмуть активну участь в отій будучій війні поза кордонами Еспанії. Невідомо теж, чи сам генерал Франко погодився б вислати свої війська по той бік Піренеїв. Але, на всякий випадок, самі Піренеї стають тепер з кожним днем „вищі й недоступніші", — пише мадридський кореспондент одної з американських газет, Морлі.

КОНГРЕСМЕН КЕРСТЕН ДЯКУЄ УКРАЇНСЬКОМУ КОНГРЕСОВОМУ КОМІТЕТОВІ

Конгресмен Чарлз Дж. Керстен надіслав листа до голови УКК проф. Лева Добрянського з подякою за працю УКК, покладену, щоб облегшити Конгресовій підкомісії для обслідування комуністичної агресії його успішну діяльність. Конгресмен Керстен, як голова цієї підкомісії потверджує отримання додаткових 54 зізнань про комуністичну агресію в Україні і 2 зізнання про таку ж агресію в козацьких краях. Завдяки наполегливій праці УКК, всі ці зізнання були документарно обґрунтовані й заприсяжені. Чарлз Керстен особливо підкреслює високу вартість зізнань про переслідування совєтським урядом Православної і Греко-Католицької Церков, про підступну агресивну війну проти Української Народної Республіки і про штучно зорганізований голод в Україні страшний голод. У листі п. Керстена згадується про адвоката Михайла Пізнака, правного дорадника УКК, який переслав конгресовій підкомісії цілу низку заприсяжених зізнань. На основі цих зізнань ще яскравіше виступає вся фантастичність і нереальність розмов про „мирне співіснування" — пише американський політик до голови УКК.

Володимир Янів

НІМЕЦЬКІ ДОСЛІДНИКИ ЕВРОПЕЙСЬКОГО СХОДУ НА МАНІВЦЯХ

(1)

Амбітні пляни німецьких науковців

Наскільки правильні були висновки моєї попередньої кореспонденції для „Свободи" про „нові перспективи німецької психології", як вияв амбіцій і намагань німецьких науковців, щоб вирішно спричинитися до відзискання втраченого становища, про це найкраще може свідчити інший науковий з'їзд, який відбувся майже в тому самому часі. Маю на увазі річні студійні Збори „Німецького Товариства для Досліду Сходу Европи", які мали місце в Штутґарті, 17-18 жовтня ц. р. Українські наукові кола репрезентували на цьому з'їзді: ректор проф. д-р І. Мірчук, доц. д-р В. Янів і д-р С. Горак. Якщо обидва з'їзди відзначалися тотожною сміливістю й акцентованістю ставлених постулятів, якщо на обидвох проявлялася ідентична охота віднайти нові розвоєві шляхи для німецької науки, які були б для неї цілком непоторно питоменні, — то це незаперечно симптоматичне, що однакова „генеральна лінія" проявлялася в двох так дуже різних ділянках. Важко навіть припустити можливість якогось порозуміння організаторів, коли навіть серед учасників не було (за вийнятком автора цих рядків) ні одної особи, яка була б на обидвох імпрезах. Іншими словами, тотожні тенденції обидвох з'їздів випливали, незалежно, з самої атмосфери, в якій живе сьогодні Німеччина. І саме з цього погляду дуже цікаво було бути в розмірно дуже малому відступі часу на двох подібних імпрезах, які стають кристалізаторами прямувань доби і які крім цього, відбивають настрої, говорять про певні закономірності, з яких можна вже робити висновок про духовість середовища у даній добі, чи навіть про духовість цілого народу. Бо переглядаючи оце випадково біжучу кореспонденцію для „Християнського Голосу" про один з попередніх психологічних з'їздів (Мюнхен, 1949), усвідомив я виснаж один з прелеґентів, який подав свою доповідь від пригадки, як то 1923 р. писали французькі вчені з приводу відомої книги Шпенглера, що німці програли війну, але прагнуть виграти мир. Він поставив питання, як після другої світової війни можна „виграти мир", і відповів на це питання, що мир виграється відкриванням актуальних ідей. І саме цього року німці пішли у наступ в ділянці видвигання нових ідей. Те, що передбачено чи заплановано п'ять років тому, здійсностися з невимовною послідовністю сьогодні.

Але коли підкреслюється симптоматичні й далекойдучі аналогії з'їздів, які доводять до висновків про певні закономірності, тоді треба вказати й на різниці. Коли видвигання нових ідей на психологічних з'їздах мас для віднайдення втраченого становища тільки посереднє значіння, тоді нові ідеї в ділянці дослідів Сходу Европи безпосередньо лучаться з політичними концепціями, і останній з'їзд Німецького Товариства для Досліду Сходу Европи був просто визначуванням шляхів для німецької політики і мав бути науковою аргументацією для тих шляхів. Нові ідеї в ділянці психології — це тільки поглиблювання престижу для німецької науки на міжнародному форумі, яке врешті мас усвідомити чужинецький світ у силі німецького духового потенціялу; на внутрішньому форумі наукові успіхи мають довести до самопочуття сили й відчуття власної питомої ваги. Нові ідеї в ділянці дослідів Сходу Европи — це, крім того, ще й шукання шляхів нової політичної експансії. Це інша річ, чи і на скільки те шукання щасливе й успішне. Але для для нас, українців, з'їзд не тільки цікавий, як віддзеркалення німецької ментальности, але також, і може головно, політичний плян щодо Сходу Европи, якого ми є складовою частиною. І тому з'їзд вже викликав коментування в українській пресі, і це мусить стати предметом всебічної уваги української громадськости, насамперед українського політичного і наукового світу.

Зовнішні рами з'їзду

Щоб підкреслити значення з'їзду, організатори подбали про відповідне зовнішнє обрамування. Рівночасно й рівнобіжно зі з'їздом відбулися в Штутґарті т. зв. „Дні слов'янської культури" з виставками книжок і ікон, з театральними виставами й симфонічними та хоральними концертами, з радієвими передачами й прилюдними доповідями, пресовими конференціями тощо. Для заінтересовання якнайширших громадських кіл змобілізовано величезний апарат, складений з представників згадано-го вже Товариства, південно-німецького радіо, міської управи Штутґарту, Крайової Бібліотеки, Крайового Музею, Штутґартського міського театру і ін. Тільки національних комітетів слов'янських народів, які живуть на терені Німеччини, не допущено, щоб „уникнути можливості непорозумінь і тенденційности"...

Інавгураційна доповідь

Інавгураційне засідання з'їзду було трансмітоване через радіо. На прелеґента вибрано одного з найбільш відомих німецьких сучасних вчених: соціолога, психолога і соціопсихолога проф. д-ра В. Гельпаха. Сам вибір був дуже знаменний, можна сказати символічний, бо Гельпах будучи визначним науковцем, належав рівночасно до найвпливовіших німецьких політиків, і навіть кандидував у 20-х роках на президента Німецької Республіки. Відкриваючи інавгураційне засідання й вітаючи прелеґента, сказав д-р Фріц Еберґард, інтендант південно-німецького радіо, знамені слова, які можна вважати за мотто цілого з'їзду, що, мовляв, і науковий з'їзд і „Дні слов'янської культури" — це вправді наскрізь культурницька імпреза, а культура це не політика, але говорення про культуру ще вже є політика, і тому імпреза мас своє політичне обличчя.

Якщо слова радіового інтенданта можна вважати за мотто цілого з'їзду, то експозицію цілої проблематики, а бодай її політичного тла була в доповіді Гелльпаха. І тому їй саме й треба присвятити основну увагу. Тема доповіді звучала: „Слов'янські народи в культурі Заходу". Вістря доповіді було звернене проти тієї „об'єднаної Европи", яка здійснюється останніми договорами в Лондоні і в Парижі, і тієї ширшої Европи, яка зарисовується в американській концепції „фрі Юроп", отже проти об'єднаної Европи в довоєнних границях, при чому західні границі „Европи" уважається довоєнні границі зі СССР. Тенденція виступу проти такої Европи з боку німців зрозуміла, бо в ній вони — ослаблені другою війною і поставлені під відповідну контролю, при традиційних недовірі до них з боку західніх потуг — засуджені на другорядну ролю. Для можности відіграти важливішу ролю треба їм зрівноважити чимось силу західніх держав, і звідти їх концепція Европи, в якій мас бути місце для слов'янського світу, в тому числі й для Росії.

(Докінчення буде)

Мілена Рудницька

ДВА ЮВІЛЕЇ

(З приводу 70-річчя оснування першого українського жіночого товариства й 20-річчя Українського Жіночого Конгресу)

(3)

Паралельно з громадською діяльністю йде ввесь час літературна праця, що для Кобринської не є самоціллю, але засобом на службі жіночій справі. Їй ідеться, як вона саме твердить, тільки „про ідею та про психологічні обсервації", проте її оповідання, особливо з ранньої доби її творчости, мають поважну літературну вартість. Іван Франко, отримавши від Кобринської оповідання „Задля кусника хліба", висловлює їй своє признання такими словами: „Ви написали таку штуку, якій рівної вся галицька література не видала", а оповідання „Виборець" Михайло Грушевський називає „шедевром українського письменства".

Конкретні постуляти, видвигнені Кобринською, видаються нам сьогодні самозрозумілі. Але в тодішніх часах і на тому ґрунті, на якому діяла Кобринська, вони були дуже революційні. Адже суспільний лад, що обмежував життя жінки виключно до родинного дому, мав за собою санкцію віків, санкцію законів, санкцію офіціяльної етики. Його вважали порядком, що відповідає буцімто вічним Божим законам. А для Кобринської це були „рани на суспільному тілі", як вона висловлюється в передмові до „Першого Вінка".

Багато ідей Наталії Кобринської перейняв український жіночий рух наступної доби й включив між свої засадничі ідеологічні тези. Вони не перестали бути актуальними й досьогодні. До них належить теза про найтісніший зв'язок змагань жіноцтва з національним визволенням народу. „Добро жінок, як добро їх родин залежить від добра й щастя цілої суспільности" — пише Кобринська. Вона ясно й недвозначно застерігається проти інсинуацій поділу на жіночу й чоловічу частину з окремими ідеологіями й програми. „Ми не думаємо відчужуватися від мужчин, на полі загальних стремлінь і ізолювати жіноче питання від інших суспільних завдань" — пише Кобринська ще в 1887 р. Отже, не ізоляція, а навпаки включення жінок в суспільне життя, щоб вони стали живою і активною частиною нації, є ціллю жіночих змагань.

Друга основна ідея, що її ми перейняли від нашої великої піонерки, це цілковита автономію жіночого руху й автономія жіночої організації. Поділ жіночих організацій за клясовим, партійно-політичним чи ідеологічним принципом та узалежнення їх від партійних і ідеологічних центрів Наталія Кобринська вважає неправильним. „Справа жіноча є спільна всім жінкам і лиш спільними силами дійдемо до спільної цілі" — пише Кобринська в одній з відозв до жіноцтва. Коли Микола Ганкевич опублікував брошуру п. з. „Про жіночу неволю в історичному розвою", в якій доводить, що питання жіночої емансипації є частиною соціяльного питання та що воно знайде розв'язку в майбутньому соціялістичному суспільному ладі, Наталія Кобринська гостро з цим становищем полемізувала. Так само рішуче спротивилася спробам декого з радикалів підпорядкувати жіночий рух радикальній партії, дарма, що сама близько стояла до цього ідеологічного гурту.

Автономія жіночого руху і його безпартійність ідуть у парі з його суто демократичним характером. Наталія Кобринська, яка все життя боролася з реакційністю, не уявляла собі розвитку жіночого руху без опертя на демократичні сили українського громадянства. Завдяки Наталії Кобринській український жіночий рух мав від самих початків характер руху вільнолюбного, або — як казалося — „поступового", якого доля зв'язана з долею української демократії.

Наталії Кобринській завдячуємо теж те, що український жіночий рух не був ніколи рухом тільки інтеліґентського жіноцтва, а мав характер руху всенародного. Це вона звернула нам увагу на обов'язок працювати над піднесенням освіти і соціяльного стану селянського жіноцтва, основувати по селах жіночі товариства і таким чином втягнути селянок в орбіту громадських інтересів.

Це Наталія Кобринська звернула нам увагу на потребу тісного зв'язку українського жіночого руху з жіночим рухом на Заході, на необхідність і обов'язок бути поінформованим про змагання жінок інших народів та потребу довримувати їм кроку.

І ще одна преважна справа. Це Наталія Кобринська підкреслювала і своєю співпрацею з придніпрянками переводила в життя постулят духової соборности нації, єдности понад політичні кордони, — це вона надала українському жіночому рухові від його перших кроків характер всенаціональний, всеукраїнський.

Годі говорити про життєвий шлях нашої великої піонерки і не згадати про відношення до неї громадянства.

Не тяжко догадатися, що Наталія Кобринська не належала за життя до популярних постатей. Скажім відверто: її дуже не любили. Зазнала вона від громадянства багато перешкод і прикростей, розчарувань і ударів. Непорозуміння і конфлікти виринали раз-у-раз. „Неодну гірку чашу треба було випити" — скаржиться в листі до Осипа Маковея. Непорозуміння з оточенням були обумовлені почасти, так би мовити, об'єктивними причинами, себто революційністю її ідей, почасти її палкою, безкомпромісовою вдачею. Доля кожного суспільного реформатора, що старається нагнути життя до своєї візії і формувати нову дійсність? Чи, може, попросту те, що не належала до типу так званих „вигідних жінок"? „Не вмію підлещуватися мужчинам і це є моє нещастя" — писала 10 вересня 1898 р. до Осипа Маковея.

(Продовження буде).

Лев Биковський

КОЛОРАДСЬКІ КУЛЬТУРНІ ОСЕРЕДКИ

Стейт Колорадо положений на заході ЗДА, ділиться на дві частини: гірську від заходу і степову від сходу. Проміжна-підгірська смуга, захищена горами від північних вітрів і надмірної океанічної вогкости. Вона відзначається особливо сприятливими умовами для людського життя. На зміну індіянської примітивної культури, після поверхових еспансько-французьких впливів, поволі прийшла сюди новітня американська цивілізація. Особливо розвинулась вона тут від половини XIX і на протязі XX століть.

Колишні мисливсько - торговельні, а згодом гірничі й хліборобські оселі розвинулися у поважні торговельні, промислові, адміністративні й культурні осередки. Так постали в цій підгірській смузі міста: форт Коллінс, Ґріллі, Ловленд, Лонґмонт, Воулдир, Денвер, Колорадо-Спрінґс, Саліда, Кенон Сіти, Пуебло, Уолсенбурґ, Трінідад і інші.

Але особливо скупчилось життя на середньому відтінку підгір'я. Тут майже на протязі 150 миль стало воно центром усього Колорадо. На цей осередок краю склалися в близьких горах — Централ Сіти, від 1858 р. золотопромислове місто. Воно нині вже пережило свій „золотий вік" і відзначається закинутими копальнями, музеями і оперою. Далі, під горами, положене м. Ґолден, колишня друга з черги, від 1862 до 1867 рр., столиця Колорадо — осідок давньої і широковідомої Гірничої Академії. Недалеко від нього м. Воулдир, де розташовано Колорадський Стейтовий Університет. На південь від Денверу пишається у своїй природній красі м. Колорадо-Спрінґс, перша, від 1862 р., столиця Колорадо. Вона відзначається нині своїми музеями, каледжом, бібліотекою і в скорому майбутньому — Летунською Академією всеамериканського значення. Далі на південь — м. Пуебло, цей живий музей із залишками індіянської культури.

Найбільш потужним, зі згаданих, скупченням є положений між ними Денвер, новітнього, бо тільки від 1858 р., походження місто — третя з черги півмільйонова столиця стейту Колорадо. Це не тільки адміністративний, промисловий і торговельний центр стейту, але водночас видатний туристичний і культурний осередок. Денвер від 1867 р. є не тільки столицею Колорадо, але завдяки своєму географічному положенню і значенню, геополітичним центром майже всього заходу ЗДА.

Найповажнішою культурно-навчальною установою Денверу є Університет. Він був заснований приватними заходами 1864 р. як „Колорадський Семінар", який від 1880 р. був перетворений на університет. У 1954/55 акад. році вчащає на його численні відділи понад 5,500 слухачів різних рас і з різних стейтів, не рахуючи літніх курсантів. У тому числі є кілька українців: абсольвент УВУ в Мюнхені — Іван Івахів студіює на Англійському Відділі, Степан Швець — на Інжинерії. При університеті існує Бібліотекарська Школа. До студій на ній допущено, умовно, українського бібліотекознавця — Льва Биковського.

Університетська бібліотека числить нині понад 300,000 томів. В своїх збірках має невеличкий український відділ. Заходами сучасного голови Денверської Української Громади мґр. Ореста Колтунюка доповнено цей відділ англомовними творами про українську проблематику.

При університеті існує студентський „Слов'янський Клюб". Очолює його проф. д-р Иосип Купчек, словацького походження. В Клюбі брало участь також і кілька студентів-американців, що цікавились Східньою Европою. У 1953 р., заходами попередньої управи Української Громади на чолі з мґр. Любомиром Колтунюком, в Клюбі висвітлено фільм „Запорожець за Дунаєм". Останньо д-р Иосип Купчек до своїх університетських викладів про слов'янщину включив і український фольклор.

Наслідком співпраці проф. Купчека з місцевою Українською Громадою влаштовано в лютому і березні 1954 р. в університеті дві виставки українського мистецтва. Відвідувачам масово роздавалися видані в попередніх ще роках англомовні інфомаційні летючки про Україну й українців. У квітні 1954 р. Громада перевидала їх в доповненому вигляді п. з. "Facts About Ukraine", накладом у 4,500 примірників.

Поза тим д-р Иос. Купчек постійно уділяв у своїх радієвих слов'янських авдиціях чверть години українській музиці з відповідними поясненнями. При помочі д-ра Купчека Громада нав'язала зносини з чотирма американськими студентами університету, що цікавляться спеціяльно східньо-европейськими справами. Їм реґулярно висилається інформаційні матеріяли про Україну.

За посередництвом д-ра Купчека запрошено було Українську Громаду до танкового виступу на імпрезі "International Fiesta", що її зорганізував „Клюб Новітніх Мов" при університеті. Наслідком цього виступу Громади, звернувся Відділ Новітніх Мов Денверського Університету і запросив українців взяти участь в іншій імпрезі — "Around the World Festival". Перед українським виступом д-р Кампа, декан цього Відділу, виголосив інформаційне слово про Україну і українців.

Д-р Кампа поручив українську групу, як одиноку з-поміж 12 інших, що виступали попередньо, до участи у „Всеамериканському Показі Нових Мод". Цей показ відбувається щороку в щораз іншому місті ЗДА. На 1954 рік черга припала якраз на Денвер. Денверська Торговельна Палата влаштувала цю імпрезу в Міському Авдиторіумі і, ледве могла змістити численних представників жіночого і торговельного світу від кільканадцяти західньо - американських стейтів. Українська група виступила з великим успіхом на показі — танками. І знову перед їх виступом була виголошена коротка інформаційна промова про Україну.

Заходами Громади зорганізувалася Українська Школа Танків, яка провадить навчання у двох групах: для дорослих — вчить Богдан Королів, і для молоді — пані Марія Орищин.

У той спосіб нова українська еміґрація в Денвері, Колорадо, що датується від весни 1949 р. і нараховує нині біля 300 осіб, бере участь у місцевому загальноамериканському житті. Муравлиною, щоденною працею будує вона тут українсько-американське співробітництво.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Шікаґо, Ілл.

Перша Виставка Українського Музею - Архіву.

Український Музей-Архів в Шікаґо і Військовий Музей Братства Колишніх Вояків Першої Української Дивізії відкривають в днях 11 і 12 грудня ц. р. в залі школи оо. Василіян Першу Виставку зібраних матеріялів.

Перша частина буде присвячена І. Українській Дивізії, Січовим Стрільцям та комбатантським організаціям з приводу 40-ліття УСС та 10-ліття Боїв під Бродами. Друга обіймати буде матеріяли, що відносяться до історії організованого культурного життя українців м. Шікаґо та друкованого слова в краю, на еміґрації та в Америці.

Виставка дасть картину розвитку української культури та збройних змагань за Українську Державу.

Святочне відкриття в суботу, 11 грудня о год. 7 веч. в залі школи оо. Василіян, на яке Дирекція Музею просить представників культурно-громадських організацій та всіх громадян.

Вступи: добровільні пожертви на розбудову Музею.

Виставка відкрита: в суботу від 7—8 ввечір і в неділю від 9 рано до 9 ввечір.

Бруклин, Н. Й.

Листопадова Академія.

Немало був я здивований, коли прочитав у „Стободі", що 28 листопада 1954 р. Церква св. Духа, УНДім і місцевий осередок СУМА влаштовують Листопадову Академію в роковини Листопада.

Тому в знайбільшою цікавістю поспішив зі своєю родиною на Академію, щоб вшанувати Листопадовий Чин і побачити тих добрих людей, що знайшли спільну мову у важній потребі.

Коли я прийшов до залі, то всі місця були вже зайняті, тому зайняв бічну лавку. Тим часом підноситься куртина і лунає пісня недавноствореного мішаного хору під дириґентурою арт. Л. Рейнаровича, хор відспівав: „Гей у лузі червона калина" а відтак „Видиш брате мій" і „Слава, слава отамане".

По прекраснім хоровім виступі сказав щире і направду зворушливе слово місцевий парох о. В. Андрушків.

Опісля проф. Вожаківський виголосив святочний реферат з цікавими споминами з визвольних змагань.

По рефераті знову загриміли бойові пісні „Геть вороги з України" та інші у виконанні того самого хору.

Відтак слідували захоплюючі деклямації І. Подусовського і юного сумівця Петруся Куньки, та врешті сольоспів арт. Л. Рейнаровича. Він піснею „Я сьогодні щось дуже сумую", не одному викликав щирі сльози з очей, та нагадав давню славу нашого народу.

Опісля була інсценізація „Ой упав стрілець". Хто раз бачив цю інсценізацію, то ніколи її не забуде. Вона зворушила до сліз усю святочну громаду та перенесла думками до рідної батьківщини, де „онукам дане у придане скривавлений кріс від рани". За гарне виконання цієї інсценізації заслуговують на признання: Т. Кузьмів, О. Ребіцький і С. Івахів.

Перед закінченням Академії, на середину сцени вийшов голова УНДому п. Ю. Павчак. Він весь зворушений з утіхою і батьківською усмішкою подякував щиро чисельній громаді за участь, а головно арт. Р. Рейнаровичеві за так скору і гарну підготовку мистецької частини. Він також щиро дякував усім виконавцям і хористам, що зуміли побороти всі труди та довершити таке гарне діло. Всю іншу молодь закликав до співпраці для добра громади.

Т. Кузьмів.

Ню Йорк, Н. Й.

Пам'яті Гелени Сокальчук.

Дня 20-го листопада Відділ 204 УНСоюзу відпровадив на вічний спочинок свою членкиню, Гелену Сокальчук. Члени відділу, рідня і близькі приятелі числом 50 осіб зійшлись до гостинниці, щоб пом'янути незлим словом покійну. Автор цих рядків говорив про заслуги покійної, як членкині відділу, і як взірцевої матері, що виховала трьох синів і три дочки, і всі вони є членами 204 Відділу, як теж і їхні діти. Рідня Сокальчуків платить до відділу річно $600.000. Безперечно, що тут допомагав муж покійної Петро Сокальчук, котрий закладав цей відділ і як патріот-Союзовець дбав про це, щоб його дитина чи онука не пішла між чужих. Коли б ми мали таких членкинь в Союзі, як була Небіжка, хоч 1,000, то наш Союз сьогодні мав би бодай 100,000 членів.

Про Український Конґресовий Комітет говорив п. Близнак, закликаючи до пожертв на важливу працю цієї нашої установи.

Збіркою зайнялись: І. Крочак і М. Близнак. Зібрано $52,00, які вислано до Конґресового Комітету.

Пожертви зложили: по $5: В. Гасій, І. Гурман, І. Новак; І. Крочак з дружиною $3; по $2: К. Морґан, П. Кутіцький, П. Маленкор, І. Хміль, К. Івах, Р. Івах, А. Стефаник, І. Лукин, І. Еліс; по $1: П. Кознак, П. Баран, П. Гнатів, В. Крочак, М. Крочак, М. Ромах, М. Новак, П. Сокальчук, Р. Гной, В. Райовий, К. Ламах, Е. Дич, М. Ґонлой, С. Мізерак, Е. Лабяк, Ґ. Гайман.

В. Гасій.

Ґрінфілд Парк, Н. Й.

„Цимбалівка".

В цій місцевості, віддаленій яких 20 хвилин їзди автом від славної „Союзівки", находиться фарма родини Цимбалів, на якій вже другий рік в літні місяці перебуває поважна скількість українців, мешканців Ню Йорку.

На тій фармі, званій „Цимбалівка", цього року зокрема було гамірно, розлягалися веселі крики численної дітвори, але також гомоніла там часто, головно вечорами, чарівна українська пісня. Старші дівчата, під проводом п. Орисі Головей, відбували навіть лекції української мови і пісні, а раз уладили свою ватру, на яку запросили теж хлоп'ячий доріст.

Перебуваючи на приємнім дозвіллі, українські родини зжилися дуже зі собою, уладжували скромні, але приємні прийняття у зв'язку з уродинами своїх дітей тощо.

Під кінець сезону відбулася там же гостина всіх дорослих з промовами, піснями та врученням подарунків для загально люблених власників фарми. Під час тієї гостини зібрано теж квоту $33 на допомогу українським дітям залишенців в Німеччині і передано їх ЗУАД Комутетові для пересилання до Німеччини.

Пожертви зложили: Корсунь Микола $2, Тромса Влодима $1.50, Наталя і д-р Гр. Ничка $2.50, Данило Цимбал $3, Бронислав Богдан $2, Роман Ковалів $1, Дарія Головей $1, Порфірій Панькевич $2, Мотиль Олекса $2, Кирило Гаймур $1, мґр. Петро Дармограй $2, Орися Головей $1, Юрко Фединяк $2, Іван Бобонецький $1, Стефанія Гевко $1, Тетяна Шпилька $1, Цимбал Івась $2, Василь Наум $1, Евгенія Миська $1, Мирослав Когут $1, і як решту з прийняття $2.

Г. Н.

Филаделфія, Па.

День Подяки".

Заходом Громадського Комітету і з ініціятиви відділу „Самопоміч" відбулася тут в дні 21-го листопада б. р. вдала та для української справи корисна імпреза „День Подяки". Імпреза ця проходила в характері бенкету. Майже чотириста осіб засіло біля столів у великій залі Горожанського Клюбу. Це спонзори із давньої та нової іміґрації, представники різних українських установ. Поверх сорок гостей було від урядових та допомогових американських установ. Мейор міста прислав свойого заступника із спеціяльним привітальним словом. Між гістьми були і представники других національних груп. Імпрезу цю відкрив д-р М. Ценко, голова „Самопомочі". Товстмайстром була п. інж. Степанія Пушкар. Англійську промову виголосив ред. О. Лисяк.

Поміж привітами, промовами проходила мистецька програма, в котрій взяли участь: Пластова оркестра під керівництвом мґр. В. Масюка, Валетна студія — проф. Переяславець, Капеля бандуристів — Ст. Ганушевський, Діточий хор, — Укр. Муз. Інститут та „Самопоміч". Точки програми сприймали присутні дуже тепло та з подивом і захопленням.

Д-р М. Ценко в заключному слові ще раз підкреслив ціль та потребу такої імпрези. Від імені усіх новоприбулих зложив щиру подяку усім українцям із давньої іміґрації за велику допомогу у переселенчій акції ЗУАДК та Католицького Комітету. І знову підкреслив ту благодійну акцію американського народу в несенні допомоги гнаним та страждаючим. Та це не кінець — бо на День Подяки — ждуть мільйони.

Імпреза ця знайшла поважний та прихильний відгомін у місцевій пресі у формі широких коментарів та знимок. Вже це саме вказувало б, що така імпреза є у всяких відношеннях корисна та потрібна.

Т. Б.

Вступайте в члени УНСоюзу!

ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою добровільну доплату до передплати „Свободи" та свою пожертву на фонд дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 43.

М. Гентош, Делаве	$5	І. Лисянський, Филаделфія	2
П. Стасів, Толідо	3	М. Лихолат, Флінт	2
І. Підбірний, Росфорд	3	С. Глушко, Денвер	2
М. Костів, Говивел Дж.	3	Г. Кривохижа Овк Парк	2
М. Осадца, Нюарк	2.50	Н. Куслик, Честер	2
Т. Чагарин, Вунсакет	2	О. Огоновський, Шікаґо	1.50
В. Комар, Бруклин	2	В. Романовський, Балтімор	1
А. Швець, Ню Йорк	2	П. Сахаревич, Кентон	1
І. Вольчанський, Шікаґо	2	Н. Н., Ню Йорк	1
С. Дяк, Бруклин	2	Ф. Спеовок, Литробе	1
О. Черпасевич, Бабилон	2	Н. Максимишин, Ошава	1
С. Черкасій, Ню Йорк	2		
В. Омельченко, Ню Гейвен	2	Разом	$ 57.00
Д. Колішка, Гартфорд	2	Раніше проголошено	8,824.71
М. Кравчук, Ню Йорк	2		
Н. Давидович, Мінеапол.	2	Разом вплинуло	$8,881.71
В. Пруц, Бофало	2	на фонд „Веселки".	

Повідомлення УЕВШ

Ректорат Української Економічної Високої Школи (УЕВШ), повідомляє цим професорський персонал школи, що в цьому році розпочинає академічну працю Український Технічний Інститут в Ню Йорку, який запрошує професорський персонал УЕВШ взяти участь в академічній праці Інституту.

Ректорат УЕВШ щиро вітає Дирекцію Українського Технічного Інституту в Ню Йорку і бажає якнайкращих успіхів в розгортанні академічної роботи.

Ректорат УЕВШ не находить жадних перешкод, із-за яких запрошені цим Інститутом професори УЕВШ не могли б взяти участи в академічній роботі Інституту.

Ректорат УЕВШ.

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149 2-a Ev

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в найближчу п'ятницю, 10-го грудня, п. Ігор Соневицький виголосить доповідь на тему: „Розвиток Української народної пісні". Початок о год. 8-ій ввечорі.

● **Німецька бюрократія** тепер де-де більша, як була за часів Гогенцоллернів чи Веймарської республіки. Перед першою світовою війною 8 урядовців припадало на 1,000 мешканців держави, тепер 27 урядовців обслугує кожних 1,000 мешканців Західньої Німеччини. У 1913 році із кожних 114 мешканців був один державний службовик, тепер на 35 мешканців є 1 службовик.

ПРАЦЯ
HELP WANTED—MALE

ДЖЕНІТОР
(КАМЕНИЧНИЙ СТОРОЖ)
потрібний для будинку Українського Народного Союзу в Джерзи Сіті, Н. ДЖ. Вимога: українець, середній вік. Добрі умови за усним порозумінням. Зголошуватись тільки особисто, щоденно між 9 рано до 5 попол., в Адміністрації,
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

OIL BURNER SERVICE MAN
Повинен голоситися тільки кваліфікований, досвідчений мужчина при #6 Service heavy oil burner. Стала праця. Платня $3.00 на годину плюс надчисельні години. Вагато користей.
Телефон: CY 3-7754

ПЕКАРІ
Досвідчені в кафетерії. До денної або нічної праці. Стала праця, добра платня. Голоситись:
CITY CAFETERIA
120 East 14th Street
New York City

КІМНАТИ

КІМНАТА
ДО ВИНАЙМУ.
Зацікавлених прошу телефонувати:
ALgonquin 4-7655
від 6-8-ої год. вечора.

ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ
КОЛЯДИ
і
ЩЕДРІВКИ
НА ФОРТЕПІЯН.
Замовлення з належитістю слати до:
"SVOBODA"
P. O. Box 346, Jersey City, N.J.

НОВИНКА ДЛЯ ДІТЕЙ
Р. ЗАВАДОВИЧ
„ДЗВІНКИ СВ. МИКОЛАЯ"
(З СВЯТИМ МИКОЛАЄМ СВІТ ОБ'ЇЖДЖАЄМ)
Сценічна картина.
Ціна 50 цт.
Замовлення з належитістю приймає:
SVOBODA
81-83 Grand St. (P.O. Box 346)
Jersey City 3, N. J.

Спорт

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

СІЧ — КАРНІ ЮНАЙТЕД 2:1 (0:1).

Елизабет, 5 грудня. — Перші мистецькі змагання зі шкотами в цьому сезоні принесли Січі, хоч невисоку, але вже традиційну перемогу над ними. Противник вів до половини 1:0 з карного за настрілену руку оборонця. Ворота для Січі добули: Федишин і Столяренко.

Січ грала в складі: Гевко, Лютак, О. Голюка, Маланчук, Олинець, Клоків, Столяренко, Понось, Вітюк, Ю. Голюка, Федишин.

На наступну неділю Січ грає в Нюарку проти Марітімо, за Чашу Аматорів Америки.

Подав В. С.

КУРС НАРОДНИХ ТАНКІВ В ЕЛИЗАБЕТІ

Старанням УСК „Січ" і в цьому році відбувається в Елизабеті курс народних танків, на який ждали наші діти, і ті, що вже вчилися танцювати, і ті, які щойно починають. Курс веде досвідчений інструктор народнього танку, відомий з краю і тут у метрополії, п. Роман Петріна з Ню Йорку. Перша лекція відбулася 4 грудня.

Усі діти, які не могли прийти на першу, орієнтаційну лекцію, але хочуть вчитися українських танків, повинні обов'язково прийти 11 грудня (молодші о год. 2, старші 2.45) до Народного Дому. Адміністрацію курсу, на прохання Проводу „Січі" і в його імені, веде п. Василь Солтівський. Лекції відбуваються тільки в суботи.

З.

БАЛТИМОР, МД.

УКРАЇНЦІ У ВІДБИВАНКОВОМУ ТУРНІРІ УМСА СХІДНІХ СТЕЙТІВ ЗДА

В американському турнірі відбиванки, що його влаштовує УМСА в Балтимор у 5-й Реґімент Арморі в суботу, 11 грудня візьме участь українська репрезентативна команда. Ця збірна складена з наступних змагунів наших спортових клюбів східних стейтів: І. Заяць, В. Завадович — („Тризуб"), І. Микитин — („Стріла"), Г. Арцішенко — (Білоруський С. К.), Л. Вербицький, І. Сохан, Р. Гринішак, Т. Гунчак, М. Мочула, І. Ольшанівський, О. Наливайко — (УСК). Турнір починається вже в 10-ій годині ранку. Участь в ньому беруть відомі команди УМСА: Бінґгемтон, Вашинґтон, Вест Сайд — Ню Йорк, Филаделфія — Сентрал та інші. Українці це одинока національна дружина серед досі зголошених до турніру.

І. С.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За совєтською пресою і радіом).

НОВІ ІСТОРИЧНІ „БЕНЗИНОЗАПРАВНІ СТАЦІЇ" ПО СЕЛАХ

Хоч уже пару десятків років похваляються большевики „наздогнати й випередити" Америку, щойно тепер в сільських місцевостях почали будувати ґазолінові стації для автомобілів. Як повідомляє київське радіо, це завдання покладено на... систему споживчої кооперації, яка мусить у 1955-56 рр. збудувати 1900 таких стацій. Якщо споживча кооперація виконуватиме це завдання так, як виконує вона свої безпосередні завдання із постачанням населенню харчових продуктів, то сумнівно, щоб по сільських місцевостях збудувала вона бодай 10 ґазолінових стацій.

НОВІ ГОЛОВИ КОЛГОСПІВ

У Чернівцях в обласній сільсько - господарській школі вже третій рік „ударними темпами" підготовляють кадри колгоспних наганяйлів. Наприкінці жовтня в цій школі відбувся черговий випуск голов колгоспів, що начислює 94 особи.

НОВІ ВИСОКІ ШКОЛИ В ДОНБАСІ

Як повідомляє „Правда України", в цьому році в Горлівку переведено з Білої Церкви педагогічний інститут чужих мов. На його факультетах англійської й французької мов вчиться 600 студентів. Слов'янський учительський інститут зреорганізовано в педагогічний, що готуватиме вчителів математики, фізики та літератури. У Сталіно відкривається філія заочного інституту совєтської торгівлі. В Краматорському зорганізовано філію Донецького індустріяльного інституту.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

ГОЛЛЯНДСЬКИЙ ХОР СПІВАВ ПО-УКРАЇНСЬКИ В ЛЬЄЖІ

Концерт Української Пісні дав 5 вересня ц. р. у Льєжі, Бельгія, Візантійсько-Український Хор з Утрехту, Голляндія. Цей хор, що ним керує д-р М. Антонович, складається з голляндців. Він поставив собі за завдання плекати і популяризувати українську народну пісню та церковний спів, виступаючи з концертами по радіо та різних місцевостях в Голляндії, Бельгії та Франції. В концерті брали також участь солісти Віра Котелевець і Олег Нижанківський.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ФЕНІКСВІЛ, ПА. — **Річні збори** Б-ва св. Петра й Павла відд. 321 відбудуться в неділю, 12-го грудня, о год. 1-ій попол., в українській залі. Уряд взиває всіх членів бути присутніми на зборах, тому що буде вибір нових урядників на 1955 р., та звіти уряду з цілорічної діяльности. — М. Куриляк, предс.; Д. Вілик, кас.; Д. Чук, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Т-во ім. Т. Шевченка відд. 156 повідомляє всіх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 12-го грудня, о год. 2-ій попол., в Громадськім Домі. Просимо всіх прийти, буде звіт контролі і вибір уряду на 1955 рік. — Н. Іщук, предс.; В. Трач, кас.; В. Новак, секр.

ЛУДЛОВ, МАСС. — Т-во ім. І. Франка, відд. 253 повідомляє своїх членів, що річні загальні збори відбудуться в неділю, 12. грудня, о год. 1-ій попол., в церковній залі при Лакланд Еве. Тих, які не вплатили ще до пресового фонду „Веселки", — просимо це зробити на цих зборах. Просимо всіх членів прибути та вибрати нових урядників на 1955 рік. — П. Павлік, предс.

СТЕЙПЛЕТОН, С. А., Н. Й. — Б-во св. Арх. Михаїла відд. 211 повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що **річні збори** відбудуться в суботу, 11-го грудня, о год. 7:30 веч., в залі Кат. Церкви 35 Варен вул. Проситься всіх членів прийти, буде звіт уряду і контрольорів за цілий рік. Проситься довгуючих членів вирівняти залеглости цього місяця, щоб не перетягати довгів на другий рік. Неприявний член на цих зборах підлягає карі після ухвали. — П. Тіцкий, предс.; П. Телешеский, кас.; Т. Соколовський, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Збори Б-ва св. І. Хрестителя відд. 76 відбудуться в неділю, 12-го грудня, о год. 1-ій попол., в Українській Централі при 180 Вільям вул. Проситься всіх членів прийти на ці збори вирівняти свої залеглі вкладки, як також послухати звіту урядників за 1954 й вибрати уряд на 1955 р. — С. Мриглод, предс.; В. Шеремета, кас.; В. Салабун, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Б-во св. Арх. Михаїла відд. 142 повідомляє всіх членів, місцевих і позамісцевих, що **річні збори** відбудуться в суботу, 11-го грудня, о год. 7:30 ввечір, в залі У. Н. Дому 214-216 Фултон вул. Проситься членів прибути вислухати звіту цілорічного діловодства, контрольної комісії і всіх урядників. Рівнож буде вибір Урядників на рік 1955. Довгуючих членів напоминається вирівняти свої довги. Всі члени обов'язково повинні явитись на річних зборах, неприсутні будуть карані після статуту. — А. Поливчак, предс.; С. Погранични́й, рек. секр. Е. Поливчак, фін. секр.; М. Маркович, кас.

БРУКЛИН, Н. Й. — Т-во Зап. Січ, відд. 325, повідомляє свох членів, що **річні збори** відбудуться в суботу, 11-го грудня, о год. 8-ій веч., в Народнім Домі, 216-218 Grand St. Проситься своїх членів прибути хоч раз на рік, виповнити свої вкладки до Т-ва і до Союзу бо інакше будуть суспендовані. Буде вибір нового уряду на 1955 рік. Проситься привести зі собою нових членів до Т-ва і Союзу. Неприявні члени будуть підлягати карі після статуту. — В. Возняківський, предс.; М. Повроздник, кас.; І. Гавришко, рек. секр.; П. Малицький, фін. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Т-ва „Єдність" відд. 163 відбудуться в неділю, 12-го грудня, в Домі Горожан, 847 N. Franklin St., о год. 1-ій попол. Проситься всіх членів бути на означений час. — М. Курко, предс.; С. Филик, рек. секр. І. Потучко, фін. секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Т-во Українська Січ відд. 59 повідомляє всіх членів, що збори відбудуться в суботу, 11-го грудня, в У. Н. Домі під ч. 517 Галет вул., о год. 7:30 веч. Взивається все членство прийти вирівняти свої довги, найдалі до 25-го, щоб замкнути книги для контролі. Вибір нового уряду відбудеться в місяці січні 1955 р. Хто ще не дав своєї жертви на „Веселку" для дітей може це зробити на зборах. — Д. Постоловський, предс.; М. Івашків, кас.; М. Галькевич, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Т-во ім. Б. Хмельницького відд. 133 відбуде **річні збори** в суботу, 11-го грудня, о год. 8-ій веч., в Українській Централі, 180 Вільям вул. Проситься членів прибути на збори, буде звіт контрольної комісії і вибір нового уряду на 1955 рік. — А. Сурма, предс.; І. Андрійчин, фін. секр.; М. Яблонський, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Б-ва св. Петра й Павла відд. 102 відбудуться в неділю, 12-го грудня зараз по співаній Службі Божій, в церковній залі. Повідомляємо, що **річні збори** відбудуться в неділю, 26-го грудня о год. 12:30 попол. — М. Декан, предс.; С. Косик, кас.; М. Бобечко, секр.

ЦЕНТРАЛ, ФОЛС, Р. АЙ. — **Річні збори** Т-ва ім. І. Франка відд. 93 відбудуться в неділю, 12-го грудня, о год. 1-ій попол., в залі 59 Централ вул. Проситься членів прибути, буде річний звіт уряду і контрольної комісії, вибір уряду на 1955 рік та інші важні справи, тому присутність всіх членів обов'язкова. — Управа.

БАЛТІМОР, МД. — Б-во Пр. Тройці, відд. 320 повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 12-го грудня, о год. 2-ій попол., в Укр. Гор. Клюбі, 3101 O'Donnell St. На зборах буде вибір уряду на рік 1955 Присутність всіх членів обов'язкова. — Д. Пісецький, предс.; І. Малко, секр.

REAL ESTATE

FORT LEE, BERGEN COUNTY
ВИГЛЯД ВАРТОСТИ МІЛЬЙОН ДОЛЯРІВ
Не пропустіть нагоди оглянути цей найбільш модерний, ввесь мурований
2-РОД. ДІМ,
з видом на Hudson River і N. Y. Огрівання гар. водою, ґараж на 2 авта. Кілька кроків від George Washington Bridge, шкіл, склепів і транспор. сполук. $28,000.
Federspell St., and Old Palisade Ave., off Parker Ave.
MAPLEWOOD HOMES, INC.
1515 Palisade Ave., Fort Lee, N. J.
CLiffside 6-2223,
FOrt Lee 8-4963-4647

Barrytown Sta. Red Hook, N. Y. Одинока нагода в житті. 275 акр. овочева й молочна фарма. Досконалий стан, виряд, управна земля, овоч. дерева і виноградник. Річний дохід з яблук, винограду і черешень до $25,000. 3 доми, 2 винаймлені, 3 стодоли, робітня, ґараж й інші будинки. Кіоск і гуртівня при голов. гайвею. Елекр. огороджене пасовисько, ліс. Всі вигоди, готове до зайняття. Продаж із стратою за $45,000. Телеф. або пишіть:
R. L. SCOTT, 11 Oak Ridge Rd., Caldwell, N. J. CA 6-1576

BUSINESS OPPORTUNITY

GAS STATION & ADJOINING REPAIR SHOP
Повне влаштування, 12,000 gall. Досконала нагода для доброго механіка. Власник продає по дуже умір. ціні з уваги на інший бизнес.
Тел. власника EV 4-8152

BELLE MEAD — 39 акр. птича фарма; 9 кімн. дім, всі удосконалення, відп. на 2 род., курник на 3,000 курей й інші будинки. 1900 курят, трактор, машини, виряд. Жадає $33,000.
JOHN KRIPCZAK Agency
44 South Main St., Manville, N. J.
Tel. Somerville 8-6581

НА ПРОДАЖ CANDY STORE
Повне влаштування. Визн. положення. Бронкс. Низ. рент — добрий винайм. Власник продає по дуже умір ціні. Зайдіть до власника.
2090 Mohegan Ave., Bronx, N.Y.
Phone FO 4-9188

TAVERN & ROOMING HOUSE
в Union City, N. J. Досконала нагода. Власник мусить продати зі стратою. Прихід з кімнат покриває всі видатки. Таверна і бара роблять добрий бизнес, також добра кухня.
Телеф. власника: Union 7-8804

GROCERY—DAIRY
Частинно делікатесен. Повне влашт. Продаж доброго пива і закусок. Визнес. полож. близько George Washington Bridge. Торгує $1300, легко побільшити. Низький рент, добрий винайм. Власник продає по дуже умір. ціні.
TO 7-0555

ГАЗОЛІНОВА СТАНЦІЯ
Виз. наріжне положення Bay Ridge. Низ. рент — винайм на 20 р. Добра нагода для механіка. Річний чистий дох. $13,000. Влас. продає тільки за $12,750.
Телеф. власника: ULster 4-8541
8-12 A.M. — or 6-10 P.M.

РОБІТНЯ СУКОНОК
Повне влаштування. Виз. положення. Свіжо відновлене. Досконала клієнтеля. Відповідне для кравця або роздрібну продаж. Низ. рент. власник продає тільки за $1,500.
Тел. власника Gedney 8-2847

DINER
Повне влаштування. Добре биз. положення при 1110 Washington Ave., бл. Ebbetts Field, Brooklyn. Можна добре влаштувати життя. Поміркована ціна.
Тел. BU 4-9058 (bus.)
or PR 3-5001 (home-before 8 A.M. or after 11 A.M.)

HACKETTSTOWN, N.J.
ТАВЕРНА І ҐРІЛ
з мешканевим приміщенням.
Route 46,
Поміркована ціна.
GArden 5-9007

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ

Ол. Неприцький-Грановський:
ІСКРИ ВІРИ
Поезії, том 5
Ціна $1.50.
Замовляти:
SVOBODA
81-83 Grand St. (Box 346)
Jersey City 3, N. J.

✝

Ділимося з Рідньою і Знайомими сумною вісткою, яка наспіла до нас із Рідних Земель, що у 1952 році, по довгій і тяжкій недузі, упокоївся у Бозі наш Найдорожчий і одинокий Брат

бл. п. Інженер Василь Терпелюк

Покійний народився у селі Щепарівці пов. Коломия. Гімназію покінчив у Коломиї, університет у Відні. Канцелярію провадив у Раві Руській. У горю і смутку полишив у краю дружину Ольгу з дому Божик, двох синів і одну дочку. В Америці сестру і шваґра Іванну Осідач з Родиною, брата і братову Володимира Божика з Родиною, рідного брата Юрка і Анну Терпелюк з Родиною, рідну сестру Марію й Олексу Григорець з Родиною і дальшу рідню.

В неділю 12-го грудня б. р. після Служби Божої, о год. 12:30 в Укр. Православній Церкві св. Володимира при 14-ій вул. в Ню Йорку буде відправлена

ПАНАХИДА
за спокій душі бл. п.
Марини Гарматій (Сороченко)
якої другі роковини смерти припадають на 13-го грудня, про що повідомляє друзів і знайомих

МАТИ

MISCELLANEOUS

МАЛИЙ ЗАВДАТОК
затримає Вам кожне купно до свят.
ЗНИЖКИ
звичайно $9.95
$4.95
Продаж Schwinn роверів, дитячі меблі, візки й ін.
Великі візки для ляльок.
Lay-A-Way Christmas Plan
KANTOR'S
Juvenile Furniture
442 Claremont Parkway
Near Park Ave., Bronx, N. Y.
LU 3-1030 — TR 2-9058

DALE SANITARIUM
Для старших віком, хронічно хворих, по операціях. $4 на день, включаючи прання. 100 миль NYC з видом на Hudson. Піклувальниці на місці. За дозволом стейту.
Saugerties N.Y. 462

Відітніть це оголошення для вартісного дарунку.
BOX SPRING
1.00
При закупі внутрішньо пружинового матрацу, по реґулярній ціні.
ROME FURNITURE
1215 Summit Avenue
Union City, N. J.
Call UN. 4-1879

Цікаве для старших чоловіків

Вітаміни й мінеральні води для спеціяльного вжитку людьми старшого віку — є вже відомі. Корисні висліди дають найбільшу заохоту людям, які є стурбовані і пригноблені своїм станом. Не потребуєте морочитися, що ви „старі", втомлені, ні почувайтеся, що ви „скінчені" коли той стан не є функціональний, а просто викликаний браком B1, B2 niacinamide, або заліза тому, що тепер появився знаменитий і сильний засіб, який охоплює всі ті життьові елементи плюс 15 інших вітамін і мінеральних вод а все це тільки в одній капсульці. Все, чого потребуєте, це взяти одну з отих капсульок денно, щоб дістати певну скількість терапевтичних вартостей з деяких найважніших поживних складників, які витворюють енергію, відому чоловікові. Щоб дістати 50 штук запасу того препарату, вишліть просто поштою цю вирізку до TYNOL CO., Dept. 512, Box 321, Croton on Hudson, N. Y., а щоби мати певність напишіть друкованим письмом своє призвище й адресу на обороті коверти. Пакунок буде доставлений поштою за післяплатою $4.48, що рівняється видаткові меншому як 10 центів денно, себто досить мало, щоб видати їх для свого добра.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ"

MISCELLANEOUS

ГАРНІ КИЛИМИ И ХІДНИКИ
обиття на меблі.
LINOLEUM
низькі ціни.
ТІЛЬКИ У ФІРМІ
State Floor Covering Co.
330 State St., Perth Amboy, N. J. Tel. Hillcrest 2-2240

ЗИМА НАДХОДИТЬ!
SAVE
COAL CASH
LACKAWANNA
ВУГІЛЛЯ
АНТРАЦИТ
STOVE & NUT .... $20.95 ton
PEA ......, $17.95 ton
BUCK .... $15.95 ton
Олива до огрівання і кокс.
SAFEWAY
COAL CO.
Jersey City HE 5-7570

Зайдіть до нас за
НАЙКРАЩОЮ ПТИЦЕЮ
і
НАЙЛІПШИМИ ЯЙЦЯМИ
по найнижчих цінах.
Ввічлива обслуга. —
Безплатна достава.
(Кожне замовлення не є для нас ані замале ані завелике.)
BENNY'S
LIVE POULTRY MARKET
209 — 3rd Ave., Brooklyn, N.Y.
(Corner Degraw St.)
Tel. TR 5-4179
(Ukrainian & English spoken)

ПЕРШОРЯДНИЙ БУФЕТ ПРИЙНЯТТЯ, ВЕСІЛЛЯ
"Showers".
Малі або великі.
Даємо кошториси на різдвяні й новорічні прийняття як для дому так і для фабрик.
L. SHUPIK & SONS, INC.
145 Monroe St., Passaic, N. J.
Тел. GR. 3-8089

ШЕНШИЛІ
по гуртових цінах.
Першоякісні — $350 і більше.
Кожна кількість.
Пишіть по ціни.
ANDES CHINCHILLA SALES
194 Route 17, Paramus, N. J.

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

НА СВЯТА —
Платівки, коляди, картки календарі, мід, кутя, гриби, та різні дарунки — висилає пошкою укр. фірма:
ARKA CO.
48 E. 7th St., New York, N. Y.
Tel.: GRamercy 3-3550

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПРИСТУПЛЮ ЯКО СПІЛЬНИК
до інтересу з готівкою до 5,000 долярів. Зголошуватися до:
JURKO JURKIW
314 Monroe Avenue
Plainfield, N.J.

РОЗШУКИ

Пошукую рідних і знайомих із села Токарня, пов. Сянік, рівнож Знайомих з табору Стефанскірхен, коло Розенгайму, Німеччина. Звертатись на адресу:
PETRO MISKO
307 Vanderslice St.
Phoenixville, Penna.

Пошукую братанка ДМИТРА КАЩУКА, уродженого 1923 р., в селі Коліби, пов. Бережани — Україна. Останню вістку від нього мав 1948 з Мюнхену, Німеччина. Відомості слати на адресу:
THEODORE KOSS
42-27 Hampton St., Elmhurst 73, L. I., N. Y.—Tel.: Twining 8-8002

ГУЗИК Софія пошукує брата Дениса ПАНЬКІВ, урودж. в Поникві Великій, пов. Броди, Галичина (син Микити і Анни Паньків). Вістку подати на адресу:
ANTON SEMCHUK,
5 Frisbie St., Stamford, Conn. USA

Пошукую родини з трьох осіб: а саме: 1. Кедін Роман, 2. Кедін Зіна, 3. син Григорій. Приїхали до U.S.A. в кінці 1951 р., або 1952 р. Хто знав би про їх перебування, або вони самі, нехай зголосяться на адресу:
PETRO POPILEWICZ
4877 Tarnow, Detroit 10, Mich.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Miami, Florida
Маємо кімнати до винайму.
Пишіть або їдьте просто до:
Mr. & Mrs. M. SZPAK
257 N. E. 17th Terrace, Miami 32, Florida. — Phone 82-2692

Машинки до писання
УКРАЇНСЬКІ И АНГЛІЙСЬКІ
в подвійною азбукою
(Українська й Американська)
НАЙКРАЩИХ МАРОК
HANUSEY MUSIC CO.
244 W. Girard Avenue
Philadelphia 23, Pa.

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ „В СВОБОДІ"

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОД. МЕХАНІКІВ І КУРСИ ЇЗДИ
AUTO REPAIR
GR. 7-8951
КУРСИ МЕХАНІКІВ
КУРСИ ЇЗДИ АВТАМИ.
Постараємося для Вас про еґзамін Лайсенсу. Наші учні дістають диплом. Помагаємо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ і НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Залож. в 1916.
L. TYCHNIEWICZ, директор
METROPOLITAN AUTO SCHOOL
155 — 2nd Ave., близ. 10th St.
NEW YORK CITY

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща.
ЦІНИ ПРИСТУПНІ.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околиця
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ФІРМА „СТІНСОН"
STINSON records

З надходячими Різдвяними Святами просимо наших покупців посилати свої замовлення зараз, щоб Ваша Рідня чи знайомі одержали святочні дарунки на час.

Ви можете тепер післати через нашу Фірму посилку з 12 або більше платівок марки „СТІНСОН", як дарунок Вашим Рідним і Знайомим на кожну адресу, в кожну місцевість, в кожну частину світа!

Поштову оплату, включаючи опакування і забезпечення, покриває Фірма.

Фірма „СТІНСОН" має великий вибір українських і російських платівок найліпшої якости. Посилаємо платівки до всіх частин світу. Замовлення виконуємо скоро й точно.

Жадайте нашого повного безплатного каталога.

Stinson Record Distributors, Inc.
27 UNION SQ. WEST, NEW YORK 3, N. Y.
2858 W. PICO BLVD., LOS ANGELES 6, CALIF.

КОЛИ ХОЧЕТЕ перевести зиму під теплим сонцем Арізони, для здоров'я чи інших причин осістися тут, прошу звертатися до своєї людини, посередництво скоре із стейтовою ґарантією.

Маємо також до винайму кімнати та приватні доми по цінах приступних — також праці.

В. Р. КОВАЛЬ
322 — N. 6 Avenue, Phoenix, Arizona
Telephone AL 2-3500

УКРАЇНСЬКА РОБІТНЯ МЕБЛІВ
Sound Furniture M'fg. Co.
ПАВЛА МАРКА
430 EAST 10th STREET, NEW YORK 9, N. Y.
Телефон: CAnal 8-4140

В НАШОМУ СКЛАДІ МОЖНА НАБУТИ НАЙНОВІШІ МОДЕЛІ МЕБЛІВ: СПАЛЬНІ, ЇДАЛЬНІ, ВІТАЛЬНІ і т.п. Модерні моделі різних столів з мармуровими, або скляними плитами, або в стилевому виконанні.

Коли бажаєте гарно умеблювати свій новий дім, прикрасити помешкання, чи кімнату для дітей, або відновити свої старі меблі, просимо удатися до нас з повним довірям. Крім того переробляємо і виконуємо нові устаткування склепів, клюбів і взагалі всякі праці з дерева.

ВИКОНАНА НАМИ РОБОТА Є ВИСОКОЯКІСНА І ҐАРАНТОВАНА, А ЦІНИ ФАБРИЧНІ.

Фабрика відкрита щодня від год. 8 рано до 5 пополудні, а в суботу до год. 1.

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ ПЛАТІВКИ
Заходіть або пишіть по українські й другі платівки. Висилаємо платівки по цілому світі. Пишіть щодня по український каталог платівок.
FOREIGN RECORD EXCHANGE
2219 West Chicago Avenue, Chicago 22, Ill., U.S.A.

ТАРЗАН, ч. 3379. Зловісний знак.

THE OASIS WAS LUSH, WARM, AND INVITING --- A PLACE OF IDYLLIC REPOSE.

WHILE THEIR POOR BEAST RESTED, HARD-LUCK FORGOT HIS TROUBLES AND BECAME COMPLACENT

BUT TARZAN FELT A STRANGE DISQUIET. OFF IN THE DISTANCE, HE PERCEIVED A CIRCLE OF WHEELING VULTURES HOVERING IN THE SKY.

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Оаза була буйна, тепла й приваблива... місце для ідилічного відпочинку.

Коли їхня бідна тварина відпочивала, невдаха Гаррікен забув про свої клопоти і був самозадоволений.

Але Тарзан відчував дивний неспокій. Ген у далечині він помітив зграю грифів, які кружляли в небі.